

ARADI KÖZLÖNY

52. évfolyam, 139. szám.
Csütörtök, 1937. június 24.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF
1897—1932.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Arad, Bulev. Regele Ferdinand 4.

A testi és a lelki

közállapotainkról nyilatkozott meg a minapában Costinescu dr. egészségügyi miniszter. Szaktémáról a szakminiszter és a hely, ahol a nyilatkozat elhangzott, szintén szakmai tömörülés kongresszusi terme volt, a romániai orvosszövetség nagygyűlése.

Nem oktalanság mindezt előjáróban kiemelni, hiszen az utóbbi időben a kívánatosnál is jóval több szakmai kongresszus tanúi lehetünk a sajtó nagy nyilvánosságán keresztül amelyeken bizony minden másról inkább szó esett, csak a szakmai kérdésekről a legkevesebb. A közéletünket sorvasztó metely, amelyet „politicianizmusnak” nevez a bucuresti-i sajtó, mint a szű az egészséges fa testét, át meg átfurta ezer és egy kártékony, energiát-pocsékoló és ellenállás-rothasztó kártékony csatornácskával a szakmai testületek szervezeteit és az ügyvédek esetében láthatunk a legjobban, hogy miképpen terelődhetik el a legkomolyabb és legképzettebb szakmai testület egzisztenciális érdeklődése is saját tényleges problémáiról, ha a politicianizmus szótárának segítségével tárgyal és Potemkin-problémákkal kívánja egyfelől leplezni a valót, másfelől — a kulisszák mögött — politikai jelszavak kakofóniájába fúlasztva minden tárgyiágos megnyilatkozást, csak a saját céljaira kívánja profitálni a zürzavart. Sajnos, ettől a közéleti betegségtől az orvos-társadalom sem mentes és ki orvosolhatná hivatottabban a helyzetet, ha nem maga az egészségügyi miniszter? Ez történt most Bucurestiben, az orvosszövetség kongresszusán, ahol végre is nem a különböző politikai numerosok számadatai körül zajlott a vita, hanem az ország lakosságának közegészségügyi statisztikai kerültek ismertetésre az orvosi kar szociális helyzetével kapcsolatosan és amidőn megállapítást nyert, hogy amíg az ország lakosságának halálzási arányszáma vészes növekedést mutat a születések arányszámának relatív csökkenésével szemben, addig a falvakban huszezer ember egészségére csak egy orvos viselhet gondot, a csecsemőhalandóság mennyiségében európaszerte vezetünk és mindez azért van, mert templom és iskola épült minden faluban, akár kettő is, de nincs mindenütt diszpanser, nincs mindenütt hatósági orvos, köztözszer és közegészségügyi felvilágosításra berendezett külön szolgálat. Costinescu dr. közegészségügyi miniszter állapította meg, nem mi, hogy a pap, a tanító a falu lelkévé és szellemével törődhet csupán, de nincs, aki a testével is foglalkozna: megtanítják a falu népét írásra, olvasásra, Isten-hitre és törvénytiszteletre: de nem tanítják meg arra, hogy a saját egészségét is tisztelnie, óvnia kell, mert csak ép testben lakozhat ép lélek és csak a szociális betegségektől óvakodni tudó nemzedékek adhatnak az államnak további új, egészséges generációkat. Ma, amidőn vonat, autóbusz áll a tömegek rendelkezésére, hogy áthidalhassák egymás között a távolságokat és egyben hasonló könnyedséggel terjeszthessék a betegségeket, a közegészségügyi szolgálatunk sajnálatraméltó szegénységgel maradt hátra a technika-diktálta fejlődés tempójától és hiába van annyi egészségügyi tisztviselőnk, akiknek fizetése a közegészségügyi minisztérium költségvetésében szerepel, ha az orvosok száma hozzájuk és a tényleges szükséglethez képest végzettszerűen csekély és talán már pénz sincs

A „Leipzig” cirkáló elleni támadás miatt

Németország és Olaszország visszavonul a spanyol partok nemzetközi ellenőrzésétől

— de továbbra is résztvesz a semlegeségi bizottság munkájában —
Eden hosszasan tanácskozott a francia nagykövettel

LONDONBÓL jelentik: Olaszország és Németország londoni követei szerdán délelőtt megjelentek az angol külügyminisztériumban, ahol átnyújtották kormányaik jegyzékét, a mely szerint tekintettel arra a körülményre, hogy a Leipzig német cirkálóért támadás ügyében a négyhatalomnak nem sikerült megegyezni, úgy Olaszország, valamint Németország visszarendelik megbízottukat a spanyol partok ellenőrzésére alakult bizottságból és visszavonulnak a semlegeségi bizottság tanácskozásairól is.

Berlinből érkezett jelentés szerint szerdán 12 óra előtt néhány perccel a német kormány minisztertanácsot tartott, amelyen résztvett Roeder tengernagy, valamint báró Fritz vezéreztetés, hadsergéparancsnok is.

Ugyancsak szerdán délelőtt minisztertanácsot tartott az olasz kormány is. Erről a tanácskozásról hivatalos jelentést adtak ki, amely a következő:

— Miután az olasz kormány meggyőződött arról, hogy a londoni bizottságban résztvevő négy nagyhatalom között áthidalhatatlan ellentétek vannak a spanyol partok ellenőrzését végző hadihajók biztonsága tekintetében, az olasz kormány utasítást adott londoni követének, hogy végérvényesen vonuljon vissza a spanyol partok ellenőrzésére kinevezett bizottság ténykedéséről.

A német kormány ugyancsak hivatalos jelentés formájában jelentette be a világ közvéleményének ezt a nagyhorderejű diplomáciai lépést. A bejelentés a következőket mondja:

— Németország a tárgyalások során kihangsúlyozta, hogy nem ellenzi a Leipzig cirkáló megtámadása ügyében lefolytatandó vizsgálatot, de ragaszkodott ahhoz, hogy előbb a spanyol partokat ellenőrző nagyhatalmak közösen tüntessenek s ilyenformában juttassák kifejezésre tiltakozásukat a valenciai kormány előtt. Anglia és Franciaország arra az álláspontra helyezkedtek, hogy előbb meg kell indítani a vizsgálatot és csak annak pozitív eredménye után lehet megállapítani, hogy a négy nagyhatalom az elégtételnek milyen formáját követelje a valenciai kormányon. Németország és Olaszország megbízottai sérelmesnek találták ezt az állásfoglalást, már csak azért is, mert a valenciai kormány már a Deutschland bombázása ügyében is beigazolta, hogy a valóságnak meg nem felelő adatokra támasztja védekezését.

Rendkívüli minisztertanács Londonban

Eden angol külügyminiszter az olasz és német jegyzék átvétele után nyomban felvette az összeköttetést Chamberlain miniszterelnökkel, aki viszont még a déli órákban összehívta a minisztertanácsot, amelyen Eden kimerítően ismertette a Leipzig német cirkáló megtámadása következtében előállott helyzetet. A minisztertanács megkezdése előtt Eden külügyminiszter magához kérte a londoni francia nagykövetet, akivel hosszasan tanácskozott.

Angol és francia lapvélemények

Az angol sajtó sajnálkozását fejezi ki, hogy nem sikerült megegyezni a négy nagyhatalomnak a Leipzig cirkáló elleni torpedótámadás tekintetében. Az olasz sajtó ugyancsak sajnálkozással veszi tudomásul az eseményeket.

Az angol lapok megállapítása szerint nem lehetett elfogadni az olasz—német megtorló javaslatot.

A Messagero közlése szerint a négy nagyhata-

lomnak ebben a kérdésben feltétlenül meg kell egyezni egymással. Az érdekelt kormányoknak nem szabad magukat befolyásolni hagyni a Moszkva zsoldjában álló sajtóorganumoktól.

A francia lapok közül a Matin Németország hadikészülődéseiről ír, viszont erről a készülődésről a Daily Mail és a Daily Express már tudni vélik, hogy miután a négyhatalom nem tudott megegyezni egymással a megtorlás kérdésében,

több rá, hogy még többet alkalmazzanak. Az orvosok katonai kényszer-szolgálatára a vidéken csupán pillanatnyilag látszik érinteni a kérdés lényegét, de semmiesetre sem rendezi intézményes, kielégítő és alapos módon, különösen akkor nem, ha arra gondolunk, hogy a fiatal orvosnemzedékek hiányzó klinikai gyakorlatát nem pótolhatja ez a „falumunka”, főleg nem a falusi lakosság rovására.

Az orvoskongresszus a maga szakmai ki-

vánságait kellő részletességgel fogalmazta meg és terjesztette a szakminiszter elé, megoldást és azonnali intézkedéseket sürgetve. Nagyon helyesen. Ha minden szakképviselő ezzel a tárgyilagossággal és szakszerűséggel intézné ügyeit, kétségkívül egészségesebb lenne egész közéletünk. De ime, jó uton kezdünk haladni már s az orvosok megtalálták az utat újra, amely a közegészségügyön keresztül a közegészségéhez vezet.

Zsidósajtó és könyvkiállítás a WIZO helyiségében (Piața A. Iancu 16., II. emelet) Nyitva d. u. 5 — este 10-ig

az olasz és német hadihajók haladéktalanul elindulnak Valencia kikötője elé és a városnak irányított, de néma ágyúcsövekkel fognak tiltakozni. A lap azon reményének ad kifejezést, hogy ez a flottatüntetetés nem fogja szétrobbantani a négyhatalmi megállapodásokat.

A francia sajtó szerint a Leipzig elleni támadást elkövető tengeralattjáró nemzetiségét kellene elsősorban megállapítani, tehát előbb jön a vizsgálat és csak azután a megtorlás. A köztársasági hajók elkobzása és a kikötők blokádja haditettnek számít, ami egészen megváltoztatná a konfliktus természetét. A semlegeségi bizottság feloszlása Európa békéjének veszélyeztetésével jár.

„London és Páris az előzékenység végső határáig elment”

A francia sajtó a továbbiakban foglalkozik azzal a diplomáciai konfliktussal, amelyet a Leipzig német cirkáló elleni torpedótámadás robbantott ki. A Petit Parisien szerint rendkívül nyugtalanító helyzetet következne be, ha a német birodalom vezetői nem vennék számításba a következményeket és megkezdnék az ellenségeskedést a valenciai kormányval. Egy eredménytelen torpedótámadás, különösen akkor, ha annak elkövetője ismeretlen, a közvélemény előtt egy „kedvező időben előranciaigált ürügy”-nek tekinthető. Ennek következménye elsősorban a semlegeségi bizottság feloszlása lesz, másodsorban pedig Anglia és Franciaország új politikai orientációja, mert helyzetük a pirenei félszigeten és a Földközi-tengeren, valamint Marokkóban veszélyessé válik és védelmi intézkedések fogantatására fognak kényszerülni. Európa békéje már másodízben forog veszélyben és Berlinek nem szabad megfelekednie arról, hogy London és Páris az előzékenység végső határáig elment.

A cluj—kolozsvári Tábla szenzációs ítélete az 1927-es diákzavargások ügyében

Az állam felelős az előfordult károkért, viszont a város nem felel semmiért

Oradea—Nagyváradról jelentik: Ezelőtt 10 évvel, 1927. december havában folytak le azok a zavargások, melyeket az oradeai—nagyváradai diákgyűlésen résztvevő diákok rendeztek részben Oradea—Nagyváradon, részben Cluj—Kolozsváron. Mint emlékeztet, a rombolás után visszatérő diákok behatoltak Cluj—Kolozsvárra, ahol szintén zavargásokat rendeztek és többek között összetörték a Vladimirescu-uccán levő zsinagógát is, ahol az egyik imádkozó talmudistát, egy H. B. nevű fiatalembert úgy megvertek, hogy annak kiesett három foga, betört a bordája és az állkapcsán is súlyos sérüléseket szenvedett.

A sebesült ember, akinek sérülései az egész életére kiható következményekkel jártak, pert indított az állam és Cluj—Kolozsvár városa ellen, felelőssé téve őket a sérülésért. A Cluj—kolozsvári törvényszék megállapította a sebesülés tényét, azonban

ugy az állam, mint a város ellen indított keresetet elutasította.

A törvényszék ugyanis arra az álláspontra helyezkedett, hogy a város nem felel a sérülésekért, mivel ostromállapot lévén, a rend fenntartását kivették a város kezéből és azt más hatóságokra bízták, akik a csendőrséggel együtt voltak hivatottak a rend fenntartására. Mivel tehát a rend fenntartását átvette az állam a várostól, a város felelőssége ebben a pillanatban megszűnt.

Ami az államot illeti, a törvényszék azzal indokolta állásontját, hogy

az államot csak saját alkalmazottai és emberei részéről történt tetek miatt lehet felelőssé tenni és ennél fogva, minthogy a diákok nem államj alkalmazottak, az állam nem felelhet értük.

A kereset elutasítása miatt az alperes a

Táblához fellebbezett. A Tábla alapos bizonyítást rendelt el s ezeket állapította meg:

1. A rendfenntartást az állam vette át és a csendőri és más hatóságokkal akarták azt fenntartani.

2. A nyomozó szervek bizalmas információi alapján a Cluj—kolozsvári állami hatóságok pontosan értesítve voltak a diákok zavargási szándékáról, a diákok számáról, az Oradea—nagyváradai eseményekről, stb.

3. A rendfenntartó karhatalmak evégből intézkedéseket is tettek, hogy a diákok behatolását Clujra—Kolozsvárra megakadályozzák.

4. Ezek az intézkedések azonban elégtelenek és hiányosak voltak és így nem tudták elhárítani a diákok behatolását Cluj—Kolozsvárra és megakadályozni a rombolást.

5. Egyes állami közegek nem védték meg az áldozatokat a bántalmazástól.

A fenti tényállások alapján a Tábla megállapította az állam felelősségét és megsemmisítve a törvényszék ítéletét, utasította a törvényszéket, hogy újból ítélkezzen a kár mennyiségének a kérdésében. A Tábla a város elleni keresetet elutasította.

Kőolaj-sztrájk egyes angol gyarmatokon

Londonból jelentik: Az angol gyarmatokon tegnap kitört a kőolaj-sztrájk. Rio Clairben a cukorgyárak munkássága is beszüntette a munkát. San Ternandoban a sztrájkoló kőolajfinomító munkások és a rendőrök között véres összecsúszásra került sor. Az összetűzésnek 12 halott és 24 sebesült áldozata van.

Őnagyméltósága vacsorája

Írta: STELLA ADORJAN

Copyright by „ARADI KOZLONY”

— Elfogadta a meghívást!

Csinos, szőke, pisze asszonyka lelkendezett. Kiszaladt az előszobába férje elé, a nyakába ugrott.

— Tíz órakor telefonált a titkárja. Nem hivatalos fel az irodában, hogy személyesen mondjam el a jó hírt. Nagyon köszöni a meghívást és szombaton pontosan itt lesz...

Pontosan!! Már ez maga szenzációt jelentett Magda életében. Az ő vacsoravendégei nem szoktak pontosan megjelenni. Ő magasem, ha meghívta valahová. A kegyelmes ur azonban pontos lesz, mint egy uralkodó. Bizony nagy tisztség a megjelenése a fiatal házaspár ebédlőjében! Nyugalmasított miniszter, elnök és kegyelmes! Magda nem fért a bőrén. Hogyan lehetne megtudni kedvenc ételeit? Vajjon mit szeret inni? Milyen bridzspartit állítsanak neki össze? Kik legyenek a vendégek? Lázás készülődéssel telt el a hét. Végül is magyaros vacsora mellett döntött. Hazai italok, vidám hangulat. Éjjel után majd besompolyog a híres cigányprimás és két munkatársa. A bridzspartiba meghívta Magyarország bajnokcsapatának három híres tagját, Hadd lássa az öreg ur, hogy mindenből a legjobbat kapja. Három napig tartott a személyzet összeválogatása. Magda minden barátjától kölcsönkérte az inast vagy szobaleányt, hogy kipróbálja, melyik lesz a legjobb. Saját szobaleányának szigorúan meghagyta:

— Maga csak a kegyelmes urra vigyázzon! A jobb oldalon fog ülni... Még a pillantására is ügyeljen... Külön tegye az előszobában a kalapját, nehogy a végén keresni kelljen...

Külön megtiszteltetésnek szánta a vacsorát a velük egyenrangú fiatal házaspárok számára. Így hívogatta barátait:

— A kegyelmes is itt lesz... majd foglalkozál vele egy kicsit... mit lehet tudni, sokat tehet Erő érdekében...

— Hogy öltözzünk? — kérdezte tőle az egyik vendég.

— Hát kériek... az urak ugyebár szmokingban lesznek... Miska jöhet frakkban is. Mindegy. Halló, apropó, ne szóljatok Olgaéknak, nagyon szerettek volna ők is együtt lenni őexcellenciájával, de sajnos, olyan kicsi az ebédlőm...

Felvirradt a nagy este. Pontosan érkeztek a házaspárok, a hölgyek mély estélyi ruhában az urak szmokingban, sőt Miska frakkban. Csupa édes fiatal hölgy vonult be a szalonba, valamennyin látszott, hogy délután hat órától nyolcig a fodrász büvös székében ültek. A kegyelmes késett. Ómiatta tüzték ki fél kilencre a vacsorát, mindenki pillanatilpon pontossággal érkezett, de ő még kilenc órakor is hiányzott. Magdát bántotta a dolog. Beszaladt a hálószobájába és visszajött, mintha a telefontól érkezett volna.

— Most telefonáltatott, hogy konferenciája van, de minden pillanatban indul, — füllengette a társaságnak.

A kegyelmes ezúttal tulkorán érkezett. Alig fejtezte be a mondanivalót, máris belépett...

— Óh bocsánat, — mondotta és kezét csókolta Magdinak — igazán nem tudtam, hogy gálavacsorára lesz.

Sötétkék zakót viselt és szürke, csikos nadrágot. Gomblyukában a becsületrend villogott. Miska szerette volna a frakkot bármilyen ráfizetéssel becsereélni. Nincs annál kinosabb, mint mikor valaki túl van öltözve.

— Vermutot kegyelmes uram? — kérdezte Magda.

— Nem iszom én semmit, édes gyermekem, eltiltott az orvos minden jóízű folyadéktól... Málnási van itthon?

Tízféle ital hűsült a jégen de Málnási nem volt közöttük. Mégis villámló szemmel magyarázta a leánynak, szaladjon le nyomban a szomszédos vendéglőbe és hozzon őexcellenciájának a mámorlító italból.

— Kis magyaros vacsorát csináltattam, — sze-

rénykedett Magda a magas vendégnek, amikor besétált a bableves, mint a soron következő töltöttkáposzta illatos fullajtárja.

Őexcellenciája nézte a gőzölgő csodát.

— Sajnos, nem szabad.

— Töltöttkáposztát se?

— Azt se! Ne is folytassa a menüt. Ha nem vagyok alkalmatlan, csináltasson nekem két hígóját és vegyes főzeléket, só és zsír nélkül.

Magda nyakán rózsaszínű foltok jelentették a különös idegességet. A leány átszaladt a vendéglőbe és nagykesón meghozta a vegyes főzeléket. Közben a társaság vontatottan csörgedezett. Őnagyméltóságától valami érdekes közgazdasági kijelentést vártak, az optimisták egy-két ragyogó tőzsdetippet is. Ehelyett a cukráról beszélt és a gyomorhajáról.

— Csak mértékletes életmóddal lehet elkerülni az emésztőszervek megbetegedését — mondotta megrendítő komolysággal.

Magda rémüldözött:

— Szent Isten! Lebeszéli vendégeimet az evésről!

Feketét nem ivott őnagyméltósága. Idegesen pillantott a gramofonra és a rádióra. Elzárták mind a két lármás háziállatot, Magda boldog volt, amikor végre leültette bridzsezni a három bajnokkal. Tizenegy óráig csatáztak a zöld asztalnál, akkor őnagyméltósága megnézte az óráját és elbucszott. Nem várta be a drága cigányt. Magda minden etikett ellenére kikísérte az előszobába.

— Remélem, jól érezte magát kegyelmes uram, — mondotta csábmosolyával.

— Minden remek volt, — mondotta az öreg leereszkedően, — de ilyen kártyásokkal ne eressen többet össze. Ugy játszanak, mint az ördögök! Hát nem elnyerték nyolc pengőmet? És még ők veszedtek velem, hogy hibákat csináltak!

Megpaskolta az asszonyka kipirult arcát és joviális humorral mondotta:

— Egy kicsit sok nyolc pengő a sötlan főzelékért... Hehe!

CORSO, 5, 7 1/2, 9 1/2

ELFELEJTETT ÁRCAK

Gyönyörű történet az apai szeretetről. Harbert Marshall — Gertrude Michael.

Telefon: 2085. Nyitott től!

Erkölcsei biznyitványt kell hogy szerezzenek az ügyességről a középiskolai tanárok

A középiskolák igazgatóságához röviddel ezelőtt leirat érkezett a minisztériumból, amely közli, hogy a középiskolai tanároknak a legrövidebb időn belül erkölcsi bizonyítványt kell beszerezni az ügyességről és a szabályszerűen kitöltött, ujjlenyomatos okiratot fel kell küldeni a közoktatásügyi minisztériumba. A rendelet — amely nyilván azt célozza, hogy a jövőben az ifjuság nevelését csak olyan tanárok láthassák el, akik a büntetőtörvénykönyvvel soha semminemű összeütközésbe nem kerültek és akik ellen ilyen címen eljárás nincs folyamatban — értesülésünk szerint már az aradi középiskolákhoz is megérkezett.

Eredeti vagy utánzat?

Egyes cégek megkísérelték a „NIVEA” készítmények utánzását, hasonló elnevezés alatt és az ismert kék csomagolás felhasználásával. Kérje mindenütt csak az eredeti

NIVEA-CREMET

és utasítson vissza minden utánzatot.

Csak a „NIVEA”-CREME és „NIVEA”-OLAJ tartalmazza a „bőrrokon, bőrapoló „EUCERITET”. Ez teszi pótolhatatlanná, — utánzóhatatlanná.

Helyzetjelentés a drágulás frontjáról!

Középüzemek tulajdonosain és kétkézi iparosokon keresztül meginterjúvolta az Aradi Közlöny munkatársa a drágaságot. A drágaságot, amely az utóbbi esztendő folyamán eleinte csak itt-ott jelentkezett, azután kezdtük érezni, hogy mindtöbbet és többet csip le nem élet-szükségletet jelentő kiadásainkból. Ma már ott tartunk, hogy egyre nagyobb darabot szel le ezer és ezer kismember mindennapi kenyereiből is. Meginterjúvoltuk a drágaságot, aki a következőket felelte:

Reinhart Gyulát, az ismert aradi iparosvezért kérdeztük meg elsőnek.

— Iparosbankunk életében — mondotta Reinhart Gyula, aki az aradi iparosok hitelszövetkezetének elnöke — könnyen megfigyelhető, hogy mi idézte elő a drágaságot. Az iparosok ugyanis kölcsöneik nagyrészt azért veszik fel, hogy adókat és más terheiket rendezzék. Váltókölcsöneik tulnyomó részénél bemutatják az adóhivatal közismert piros céduláját,

vagy a betegségyező által címükre kikézbé-sített jegyzőkönyvet. A kölcsönök másik része nyersanyagok beszerzésére szolgál. A nyersanyagok ára napról-napra ugrásszerűen emelkedik. Egyik-másik iparos — már amelyiknek módja adódik rá — hogy az anyagárak emelkedéséből keletkező veszteségtől megszabaduljon, előre el akarja magát látni anyaggal. Teszi ezt még akkor is, hogyha kis raktára után kamatot is kell fizetnie.

Legjobban az iparos sanyli meg, hogy egyre nő a drágulás

— Elméletben — folytatta Reinhart Gyula — a drágulás nem az iparost, hanem a fogyasztót sújtja. Sajnos, ez csak elméletben van így, a gyakorlat egészen mást mutat. A helyzet ugyanis az, hogy a kartellek által eszközölt 20—25 százalékos, sőt néhol még nagyobb arányú áremelések és a kormány által bevezetett különböző újabb illetékek megterhelését a vállalt munkánál nem lehet behozni. Az ipari cikkek árai különben sem emelkedhetnek olyan gyorsan, mint a nyersanyagok árai. A nyersanyag kartellizálva van, erős nagytőke kezében, az iparos kicsiny készlete alá van vetve a késhegyig menő konkurrenczia lefelé irányuló hullámzásainak. A kisiparos, akinek raktára van, nem emeli, hanem csökkenti az árakat, mert olcsóbban képes vállalni, mint a napi árkakkal vállaló konkurrens.

— Az általános drágulás — fejezte be nyilatkozatát Reinhart Gyula — az iparnak csak hátrányára van. A nyersanyagot és félgyártmányokat magasabb áron vásárolja az iparos, ő maga ilyen arányban azonban nem drágíthat. Ezzel szemben azonban a fogyasztók a drágulás arányában minden irányban csökkentik az igényüket. Természetes jelenség ez, mert hiszen a fogyasztók jövedelme szintén nem emelkedett a drágulás arányában.

A nagyarányú drágulás miatt elmaradnak Aradon a szokásos őszi építkezések

Rácz Emil építész-mérnök meglehetősen vigasztalan helyzetképet nyújtott az építőiparról.

— Az anyagárak drágulása — mondotta — már a múlt esztendőben megkezdődött. Ez azonban nem volt elég. A kormány teljes egészében beszüntette a házadómentességet, ami komoly csapás volt az erőteljes lendülettel megindult építkezésekre. Ezt az újabb bajok egész sora követte az idei idény folyamán. Újabb illetékeket vetettek ki a vasra, a cementre, stb. Az újfajtájú bélyegilletékek sorozata termé-

zetesen súlyosan megdrágította az építkezést. Fokozta a drágulást a munkabérekben bekövetkezett 20 százalékos béremelés. Az építési anyagok közül ujabban a fa 30—40 százalékgig, a vas 30, a téglá 10 és a finomabb fémekből: rézből, ónból, ólomból készült építési anyagok ára 30-tól 60 százalékgig emelkedett. A nagyarányú anyagár-emelések idézték elő, hogy az idén 20 százalékkal drágább az építkezés, mint a múlt évben volt. Kevés a magántőke, a bankhitel építkezési célokra alig megközelíthető, ami érthetően súlyosítja a helyzetet. Nem vagyok túlzottan pesszimista, ha azt állítom, hogy az idén a szokásos őszi építkezések csaknem teljesen el fognak maradni. Aradon — sajnos — nagyobbarányú építkezési kampányra a jövő évben sem lehet számítani.

A Resica drágít és — konkurrál...

Hendl János gépgyáros a vasipar helyzetéről mondott szintén nem vigasztaló adatokat.

— Ebben a szakmában — mondotta — aránytalanul nagy az anyagár-emelkedés. A belföldi nyersvas és félkész-vasáru 30 százalékkal, a külföldi 80—100 százalékkal emelkedett. Ennek a háborús konjunktúra a magyarázata. Természetes, hogy a kis- és középipar nem képes ilyen arányban emelni az árait. Fokozza a helyzet nehézségét, hogy a Resica—Resica, mint a vas monopolizált diktátora a hazai piacon, emeli az anyag-árakat, de ugyanakkor az általa előállított készáru árait nem emeli ilyen arányban. Erőteljes konkurrencziát csinál ezzel vásárlóinak, a kis- és középiparosoknak. Mindezekhez a bajokhoz az ujabban is emelt magas adók, illetékek és más közterhek jönnek, amelyek jelentékenyen csökkentik az iparos jövedelmét. Az elmúlt esztendők a dekonjunktúra esztendői voltak, de — sajnos — az 1937-es év még azokkal szemben is rosszabbodást mutat.

Köszeghy Emil fémaparos sem látja előnyösebben a vasipar helyzetét.

— Ötszázalékos haszonra vagyunk kény-

telenek kalkulálni — mondotta — ami csaknem a biztos veszteséggel egyenlő. Az anyagárak nagyfokú emelkedése és a megnövekedett közterhek súlyos forgalomcsökkenést idéztek elő, a mi iparágunkban is. A mai viszonyok között csak abban az iparágban van kielégítő forgalom, amelynek cikkei iránt nagyobb a kereslet, mint amennyit az iparág produkál. Fokozza a bajokat a példátlan arányú konkurrenczia. Tíz ajánlatot kér manapság a megrendelő. Aki megkapja a munkát, igen sokszor hónapokig sanyli, amíg ki tudja heverni a veszteséget, amit szenvedett, azért, mert dolgozott.

Jogtudósnak kellene lennie minden kisiparosnak

Czeiler István, az ismert faipari gyártulajdonos legfőképpen a konkurrencziára panaszkodik.

— A mi iparágunkban — mondotta — egyik legkártékonyabb tényező szaktársaink esztelen konkurrencziája. Az anyagárak 50—60 százalékkal emelkedtek. És mégis akad olyan épületasztalos, aki ma is amnyiért vállal munkát, mint két évvel ezelőtt. Jó vége ennek természetesen nem lehet. Súlyos baj, hogy

nem tudunk eligazodni a törvények és rendeletek labirintusában.

Jogtudósnak kellene lennie minden egyes iparosnak, hogy minden ilyen kötelezettségét számon tudja tartani. Sohasem tudjuk, mikor követünk el valami hibát, bélyegzésnél vagy más ilyen dologban. Állandóan ki vagyunk téve valamennyien a súlyos büntetéseknek. Ez a nagyfokú bizonytalanság súlyosan ártalmára van az ipari élet nyugodt menetének.

Nem a pék és a mészáros, hanem az állam...

A fogyasztóközönség nem indokolatlanul van tele panasszal az élelmiszerárak állandó emelkedése miatt. Ugyanez az elkeseredettség nyilvánul azonban meg azoknál is, akik a közönség szerint hasznot húznak az élelmiszerárak emelkedéséből.

Panaszkodnak a sütőiparosok és husiparosok is, akik azt állítják, hogy nem az iparos, hanem elsősorban az állam drágítja az élelmiszerárakat.

Az iparosnak sokkal rosszabbul megy ma, mint akkor, amikor olcsóbb volt az élelmiszer.

Takács István sütőiparost kérdeztük meg a kenyérgyártás ügyében.

— A kenyeret most alacsonyabb árakban maximálták, mint amennyi legutóbb volt — mondotta — de a nagyközönség ma is drágálja. Ezzel szemben mi a helyzet? Közel ötven százalékkal drágult a fa, tíz százalékkal drágult az éjjeli munkát végző, tehát már a múltban is magasabban javadalmazott sütőmunkások fizetése. Hogy az illeték-problémából csak egy tételt említsek, egyedül a liszt után előírt számlabélyeg kilónként tíz banival drágítja a lisztet, ismeretes, hogy a liszt után kilónként egy lei 80 bani taxát szed az állam. A sütőiparosnak fizetni kell ezenkívül a betegségyező-díjakat és számos más terhet, nem is említve azt, hogy a most folyó adófellegbevezések kapcsán csaknem valamennyiünk adóját nagymértékben emelték. Ez-

URANIA Tel: 1232.

5, 7.15, 9.30

A legskizkerültrebb francia vigjáték.

Dolgozó leányok (Un mauvais garçon)

Danielle DARRIEUX a Leányok egymás között főszereplője, és Henri Garat. Harc a nők egyenjogúságáért -- avagy főzőkanál vagy ügyvédi talár? Kísérő műsor: a modern Bucuresti.

zel szemben 30 százalékkal csökkent Aradon a kenyérfogyasztás. Aki csak teheti, otthon süt, aminek az a következménye, hogy

egyre soványabb lesz a kenyeret előállító sütőiparosok kenyere.

Tomits Pál, az aradi husipari szindikátus elnöke, szintén sötét képet fest.

— Az élőállatok ára, — mondotta — az utóbbi időben 40—50 százalékkal emelkedett.

Emberemlékezet óta nem voltak ilyen magas árak az állatpiacon.

Ezzel szemben felére ment le az idei év folyamán a husipar forgalma Aradon. Mindenki tudja, hogy az illetékek egész sorozata terheli az élőállatot, amíg az a husiparos kezén át husáruvá alakul. A husárakat a közönség védelmében a hatóság maximalja. Ugyanakkor a példátlanul súlyos illeték-terheken kívül példátlanul súlyos adók is nehezdednek ránk. Az idei adókievetések rendjén a legnagyobb aranyu emelések a husiparosokat érték. Eltekintve a fenti nehézségektől, kritikussá teszik a helyzetet, hogy

alig van borju-áru a piacon.

Timişoara—Temesváron 40—44 lei egy kiló borjúhús, Aradon 31 lei a maximális ára. A Banatbánsági husiparosok valósággal előzönlük a megye vásárait és érthetően hozzájárulnak az árak felveréséhez.

Rosszul megy a szabóknak, nyomorog a cipész és eszmadia

A ruházati iparban sem előnyösebb a helyzet. Marita Gheorghet, a férfiszabószindikátus elnökét kérdeztük meg. — Mult év karácsony óta —

mondotta — 30—40 százalékkal emelkedtek a szabóvetárok. A szabók adóját 50—60—80 százalékkal emelték, holott az idén sokkal kevesebben csináltak ruhát, mint tavaly. Az elmúlt évvel szemben idei forgalmunkban 40 százalékra tehető a csökkenés. Az adón kívül az iparosra nehezedik még a három százalékos egészségügyi illeték a súlyos betegségyőzői illeték és a különböző szociális törvények terhei, nem is említve a legujabb terhet, a tüdővészbélyeget. Az 1937-es esztendő, ami a szabóipart illeti, az 1930. óta lefolyt hét dekonjunkciós év legrosszabb esztendejének mutatkozik.

A doc Axentie, a cipészek szövetségének elnöke is szomorú adatokat sorakoztatott fel. Négy-százötven lábbeli-készítő iparos van Aradon, — mondotta — és kilenc cipőkereskedésben árulnak gyári cipőt. Az iparosok így főként javítási munkából és a nem számottevő orthopéd-munkából élnek. Az anyagárak átlag negyven százalékkal emelkedtek és az emelkedést mindössze tíz százalék erejéig lehet átvinni a munkáárakra. A minden iparosra nehezdedő súlyos közterheket legnehezebben a cipészipar viseli. És mégis csaknem valamennyiünk adóját emelték.

*

Közel kétezer az öndlő iparosok száma Aradon. Kétezer ember, akiknek nagyrésze családot tart el és akiknek megélhetése döntőfontosságú az általuk foglalkoztatott munkások és azok családtagjainak egzisztenciájára, fontos tényező a város életében. A drágulás — mint a fenti nyilatkozatok bizonyítják — nemcsak a fogyasztóra káros és alig elviselhető, hanem az iparosságra is, aki szintén fogyasztó. (n. g.)

CULBERTSON:

„Biztosan találkozunk Aradon!”

Beszélgetés a bridge koronázatlan fejedelmével, — a veszett világbajnokság után — „Szörnyű balszerencse üldözött...”

A dalmát tengerparton piheni ki az izgalmakat a Culbertson-házaspár

(Budapest, az Aradi Közlöny tudósítójától.) Befejeződött tehát a nagy csata, Culbertson, a bridge-fejedelmet, a világbajnoki torna utolsó napján érte utól végzet: 4700 ponttal kikapott az osztrákoktól. Ezzel a mérkőzéssel tisztázódott a bajnoki küzdelmek végleges képe is. A küzdelmek befejezése után megtartották a bridge-világkongresszus záróülését, amelyen Lucardie, a Nemzetközi Bridge-liga elnökének javaslatára kimondták, hogy a legközelebbi európai bajnoki küzdelmeket 1938-ban tartják meg Oslóban, ahol egy nagy óceánjáró luxushajó fedélzetén rendezik be a játszótermeket és a tribünöket. A következő esztendőben, 1939-ben válogató-mérkőzés lesz Karlsbadban a legjobb osztrák, magyar, holland, francia, angol és svéd játékosok közül az 1940-ben, Newyorkban rendezendő második bridge-olimpiász küzdelmére.

A világbajnoki küzdelmek befejezését ünneplő díjkiosztás és diszvacsoza volt a Gellért-szálló márványtermében, ahol a szövetségek vezérkarán kívül valamennyi résztvevő megjelent. József Ferenc királyi herceg, a világbajnoki küzdelmek fővédnöke, szép beszéd keretében bucsuztatta el a versenyzőket és a Culbertson-serleget átnyújtotta az osztrákoknak.

25.000 dollár — 10.000 ellenében

A vacsoza alatt egyébként Culbertson 150 leosztásos párharcra hívta ki Schneidert és Jellinekét, az osztrák csodapárt. 25.000 dollárt ajánlott fel 10.000 dollár ellenében, arra az

esetre, ha ezt az öt napra tervezett mérkőzést elveszitené. Csupán azt kötötte ki, hogy ha ő veszít, a 25.000 dollárból csak 15.000 jusson az osztrákoknak, a többit Ausztriában és Magyarországon jótékony célra kell fordítani. A kihívást az osztrákok ünnepélyesen elfogadták és megállapodtak Culbertsonékkal abban, hogy a mérkőzést Culbertson balkáni turája után, Bécsben fogják lebonyolítani.

Culbertson nagyon megviselték az egy héti tartó küzdelmek. A záróbankett után azonnal szállodai szobájába vonult vissza és kedd délig senkit sem fogadott. Kedden délben az Aradi Közlöny munkatársának végre alkalma nyílt néhány szót váltani vele.

— Olyan hírek terjedtek el — mondottuk — hogy Ön megváltoztatta eredeti tervét és nem utazik Romániába. Lemond tehát a déleurópai turáról?

Culbertson a vereségről

— Szó sincs róla — tiltakozott élénken Culbertson — mindössze annyi igaz, hogy az utirányunk változik meg. Innen szerdán este utazunk el, de első állomásunk nem Arad, hanem Belgrád lesz, ahonnan a dalmát tengerpartra, Raguzába vagy Cattaróba megyünk. Mindnyájunknak szüksége van ugyanis egy kis pihenésre, nagyon megviselt bennünket ez az örült iram. Én már a versenyek első napján rosszul éreztem magam s rosszul lettem állandóan fokozódott. Két héti szándékozunk pihenni, azután megkezdjük a turát. Valószínűleg

Mindennemű szigetelési munkához legideálisabb anyag:

FLINTKOTE

beton fedélhez, balkonhoz, teraszhoz, nedvesség és rozsa elleni szigeteléshez. Vizmentes padló.

FLINTKOTE

Shell gyártmány.

Romániai vezérképviselet:

FRAȚII KLEINER

BUCUREȘTI, STR. CULMEA VECHÉ, 2
GALAȚI, STRADA MARE, 75

Belgrádból indulunk körutunkra, a tura egyes állomásait pedig majd a jugoszláv és román bridge-szövetségekkel karöltve, közösen állapítjuk meg. A kétheti pihenés alatt könnyen levezethetjük ezt a programot.

Ezután tapintatosan érdeklődtünk az osztrákoktól elszenvedett vereség okai felől.

— Szörnyű balszerencse üldözött — legyintett lemondóan Culbertson. — Ismétlem, egészségi állapotom s ennek folytán szellemi kondícióm is, sok kívánni valót hagy hátra, a vereség legtöbb oka azonban a legvonzhatatlan osztrák Gemütlichkelt volt. Az osztrák fiúk halatlatlanul jókedvű legények: legképtelenebb licitjeimre amelyekkel ijeszteni akartam, hangos hahótával feleltek s egyáltalán nem „ugrottak be”. Természetes, hogy erre én vesztettem el a fejemet s ezzel együtt hidegvéremet is. Ezenkívül a két hölgyjátékos egyszerre való szerepeltetése sem használt a csapatnak...

„Találkozunk Aradon!”

— Szóval biztosan találkozunk Aradon?... — kérdeztük bucsuzáskor a Mestertől.

— Biztosan — felelte élénken — és remélem, hogy ez a mostani vereség nem fogja túlságosan lecsökkenteni ázsíomat. Szeretném — nyújtja a kezét nevetve — ha ugyanolyan szeretettel fogadnának, mint akkor fogadtak volna, amikor még nem voltam legyőzött...

Szentgyörgyi Elvira.

Nem jött létre megegyezés az üzletek reggeli nyitása ügyében

Egyelőre érvényben marad a nyári záróra a kereskedelemben

Az aradi Munkafelügyelőségen szerda este került letárgyalásra az üzletek reggeli nyitásának kérdése. A tárgyaláson Tárnoveanu Bazil munkafelügyelő, Pacuraru Brutus kereskedelmi és iparkamarai főtitkár, Damacus Aurel és Popescu Aurel a Munkakamara, míg Rozvan Titus és Spath Antal a magántisztviselők, illetve kereskedelmi alkalmazottak képviselőiben vettek részt.

A kereskedelmi alkalmazottak annak a kívánságuknak adtak kifejezést, hogy szabályozzák az üzletek reggeli nyitásának időpontját. Pacuraru Brutus közölte, hogy a kereskedők ilyen szabályozáshoz nem hajlandók hozzájárulni. A tárgyalások ezzel befejezést is nyertek, mert ez a szabályozás csak mindkét fél hozzájárulásával valószínűsíthető meg.

A nyári záróra kérdésének letárgyalására egyelőre nem került sor. Mint ismeretes, a kereskedők a téli záróra fenntartását kérik, az alkalmazottak pedig annak a kívánságuknak adtak kifejezést, hogy szeptember 15-ig a délutáni nyitvatartás időpontja 3-tól 7-ig legyen. Mivel ebben az ügyben sincs még megegyezés, egyelőre az ujonnan miniszteri rendelet által bevezetett nyári záróra marad érvényben, vagyis az, hogy az üzleteket délután 4-től 8-ig tartásuk nyitva.

Ugyancsak szerdán folytak le a tárgyalások a Munkafelügyelőségen a biztosító-intézetek nyári munkaidejére vonatkozóan. Az intézetek nagy többsége hozzájárult ahhoz, hogy nyáron reggel 7 órától déli 2 óráig dolgozzanak, délután pedig szüneteljen a munka. Tekintettel arra, hogy egyes társaságok központjuk hozzájárulását kérik az új rendszerhez, újabb tárgyalásokra e hó 28-án kerül sor.

DAS LEICHT LAUFENDE QUALITÄTSRAD

BARONIA
DAS MARKENRAD

„BARONIA“ kerékpár

Az 1937-ik év vezető márkája.

A német munkateljesítmény tökélye!

Gyönyörű szép, dupán chromozott gyűrűs csapágyas kerékpár — A német kerékpárpar gyöngye. Egyesíti az összes márkakerékpárok előnyét.

Mindenkinek meg kell nézni ezt a kerékpárt!

Szenzációsan olcsó árak! Előnyös részletfizetés! Arjegyzék kívánatra díjtalanul, 3392

HAMMER ZSIGMOND és FIA
Arad, Bul. Reg. Ferdinand No. 27.

A világbékeért és a polgárháboru ellen

manifesztumot adott ki a hágal Nemzetközi Mezőgazdasági kongresszus

HÁGÁBÓL jelentik: Vilma holland királynő védnöksége alatt most nyitották meg a 17-ik Nemzetközi Mezőgazdasági Kongresszust Hágában. 900 hivatalos kiküldött jelent meg 40 országból, akiket Colijn miniszterelnök üdvözölt a holland kormány nevében. A kongresszus, amely 10 millió mezőgazdát képvisel a világ minden civilizált országából, deklarációt fogadott el, amelyet mint manifesztumot intéz a világ népeihez. A manifesztum aggodalommal látja a feszültséget, amely megakadályozza a jó viszony helyreállítását a népek között és figyelmeztet arra a végtelen szerencsétlenségre, amelyet a világháboru az emberiségre és különösen a mezőgazdaságra hozott.

VILMA KIRÁLYNŐ

Abban a tudatban, hogy egy új háboru nemcsak a gazdasági jólétet, hanem a szellemi és erkölcsi értékeket is megsemmisítené, felhívja a kongresszus az egész világ mezőgazdáit, hogy kormányaiknál minden erővel a világbéke fenntartása érdekében lépjenek közbe és nemzetközi konfliktusoknak békés uton való megoldását követeljék. A kongresszus felhívja a mezőgazdák figyelmét azokra a veszélyekre, amelyek a világbékét a polgárháboru révén fenyegetik.

Ujabb miniszteri rendelet az árletörés érdekében

— A bucurești vendéglők nem alkalmazták a maximális árakat —

Bucureștiből jelentik: A belügyminisztérium az árletöréssel kapcsolatosan újabb rendeletet küldött București főváros vezetéséhez, amelyet felszólít az előbbi rendelkezések végrehajtására, valamint arra, hogy haladé-

ktalanul léptessék életbe a valóságban is a maximális árakat, főképpen a vendéglőkben. A minisztérium sürgős választ kér a rendelet végrehajtásáról, mert a fővárosi vendéglők ezideig megtagadták a maximális árak alkalmazását.

Halálos autógázolás Aradon

Raicu Ioanné piaci árusnő került a Rozsnvai-gyógyszertár előtt a B. 3541. rendszámú autó kerekai alá — Kórházbaszállítása közben halt meg a szerencsétlen asszony

Néhány perccel reggel 7 óra után szerdán reggel halálos autógázolás történt Aradon az Avram Iancu-téren, ahol egy bucurești-i B. 3541. rendszámot viselő Ford-gépkocsi elgázolt egy kofaasszonyt. A súlyos baleset hirére percek alatt hatalmas tömeg verődött össze, úgy, hogy a rendőröknek kellett távoltartani a kíváncsiskodókat. Az autó vezetője nyomban a gázolás után néhány közelben tartózkodó segítségével az autóra tette a több sebből vérző kofaasszonyt és nyomban beszállították a kórházba. Itt azonban már csak a beállott halált állapíthatták meg, mert

a szerencsétlen asszony azonkívül, hogy koponyaalapi törést szenvedett, súlyos belső sérüléseket is kapott.

Időközben a szerencsétlenség színhelyén a rendőrség megkezdte a vizsgálatot, valaki a tömegből kihívta a mentőket, akiknek azonban már a helyszínen nem akadt dolguk.

A rendőrség megállapította, hogy a B. 3541. rendszámú autó a vár felől az előírt sebességgel közeledett a tér felé a Duca-uccán

keresztül. A sarokhoz érve, az autó vezetője szabályszerűen túlkölt és már csaknem bekarányarodott jobbra, amikor a járdáról lelépett Raicu Ioanné 42 éves kofaasszony egy társnőjével együtt. Amikor az utolsó pillanatban figyelmes lett a két asszony az autóra,

egyikük ösztönös mozdulattal a járda felé lépett vissza, de Raicuné nem hátra, hanem előreszaladt és így az autó elé került.

A vezető teljes erejével fékezett, a kormányt félrerántotta, de a szerencsétlenséget nem kerülhette el és az autó kerekai áthaladtak a szerencsétlen asszony testén.

Az autóban ülők a következő percben már az asszony segítségére siettek. Az ájultan fekvő kofaasszonyról annyit nyomban megállapíthattak, hogy súlyosan sérült a fején és lábait eltörte, de abban a reményben, hogy sikerül megmenteni az életnek, a mentőautót sem akarták megvárni, hanem feltették az autóra, amely azután teljes sebességgel a kórház felé indult.

A rendőrség első megállapításai szerint a halálos szerencsétlenségért az autó vezetőjét nem terheli felelősség.

Az autó szabályos oldalon a megengedett sebességgel haladt és a fordulást idejében jelezte, a szemtanúk pedig a kürtjelzéseket is hallották.

A vezető különben vallomásaiban elmondta, hogy a járda szélén levő hirdetőoszlop mögül léptek elő az asszonyok, úgy, hogy ezeket csak az utolsó pillanatban vehette észre. Raicu Ioanné halálát a vizsgálat szerint saját maga vigyázatlansága idézte elő. Ennek ellenére a vizsgálatot tovább folytatják, mert a halálos gázolás valamennyi szemtanuját ki akarják hallgatni. A vizsgálat vezetésébe bekapcsolódtak a katonai hatóságok is.

A szerencsétlenül járt Raicu Ioanné testvérhuga, aki ugyancsak a piacon árusnő, testvére halálhírének hallatára ájultan esett össze és csak orvos térítette magához. Raicu Ioanné férje a Lugoj-lugosi elmeorvosintézet lakója és két árva hagyott hátra.

Anyagi háttére volt a bucurestii ügyvéd-bünténynek

— Haldoklik Stravolea ügyvéd —

Bucureștiből jelentik: A bünyügyi hatóságok a szerdai nap folyamán is folytatták Tonegaru ügyvéd bünperében a vizsgálatot. Egyre inkább az a meggyőződés alakult ki, hogy érzelmi motívumok tulajdonképpen csak kifogást jelentenek és nem ezek voltak a dráma tulajdonképpeni okozói. Valószínűnek látszik, hogy anyagi okok készítették Tonegaru ügyvédet a bűntény elkövetésére. Az ügyvédet egyébként délben a vizsgálóbíróhoz kísérték át.

Tonegaru 17 esztendő fia ma nyilatkozott az egyik fővárosi lapnak és kijelentette, hogy apjának az az állítása, amely szerint anyja együtt élt volna Stravolca ügyvéddel, nem felel meg a valóságnak.

— Jó barátok voltak, annyi volt az egész — mondotta a fiú. — Ugy tudom azonban, hogy a

két férfi között anyagi differenciák voltak. Egyelőre többet nem mondhatok, de az esküdtzék előtt részletes vallomást teszek.

Stravolca ügyvéd irodai tisztviselői a vizsgálóbíró előtt azt vallották a „Capitala” szerint, hogy Tonegaru az utóbbi időben állandóan zsarolta Stravolcat, aki már nem akart neki pénzt adni és ezért keletkezett közöttük a harag. A tanukihallgatások után a vizsgálóbíró letartóztatási végzést adott ki Tonegaru ellen.

Stravolca állapota rendkívül súlyos. Beleit a golyók hat helyen átlukasztották. Egy másik golyótól szenvedett sebesülése következtében pedig egyik szemére megvakult. Az orvosok már nem biznak felépülésében és bármelyik pillanatra várják a vég bekövetkezését.

SELECT: D. u. 5 és 7 $\frac{1}{4}$ -kor

PREMIER!

LORETTA YOUNG, Amerika legfelkapottabb filmdivája és ROBERT TAYLOR, az ideális férfitus megtestesítője, egy remek filmben,

TITKOS HÁZASSÁG (Nem válunk el)

A „ma” problémája!

Ezt megelőzi az angol király koronázásáról készült színes film, az egyedüli, amely az egész koronázási ceremóniát természetes színekben mutatja be. A film, amely közel 1000 m. hosszúságú, 60 operatőr közreműködésével készült és majdnem 100 millió lei előállítási költséggel.

CENTRAL (kert): este 9 $\frac{1}{2}$ -kor

PREMIER!

Politikai ebédet ad

Averescu marsall a pártvezérek tiszteletére

București. Az „Adeverul” jelenti: Averescanus-körökből a legerélyesebben cáfolják azokat a híreket, amely szerint a párt fuzió tárgyalásokat folytat valamelyik politikai párttal. Ezzel szemben megerősítik azt a hírt, hogy Averescu marsall a politikai pártok vezetői közötti közeledés létesítése céljából több politikai ebédet fog adni. Az első ilyen politikai ebédet Argetoianu tiszteletére adja Averescu marsall.

H I R E K

**Az Aradi Közlöny
új automata-telefonszámai:**

Szerkesztőség... .. 20-14
Kiadóhivatal... .. 11-51

Minden ember fejében óra van

Washingtonból jelentik: Newton Harwey dr. professzor, a Princeton egyetem tanára, az amerikai tudományos akadémia legutóbbi ülésén rendkívül érdekes beszámoló keretében kijelentette, hogy minden ember fejében óra van, amely a másodperceket számlálja még akkor is, ha az ember alszik. Ez a magyarázata annak hogy legtöbb ember magától pontosan felébred abban az időpontban, amelyet saját maga számára megszabott. Newton Harwey professzor előadta az amerikai tudósok előtt, hogy akkor jutott erre a felismerésre, amikor az alvó emberek agyában jelentkező villamos áramlatokat tanulmányozta. A kiváló amerikai tudós elmondotta, hogy két áramlatot különböztetett meg az agyban. Az egyik közülük másodpercenként 30-40 áramlökést bocsát ki, a másik sokkal lassabb, amennyiben másodpercenként csak 10 áramlökést számlált Harwey professzor. A gyors áramlökések az ébrenlévő embernél tapasztalhatók, a lassúak az alvó embernél. Ez már magárhavéve is elegendő bizonyíték arra, hogy az óra jár!

Harwey professzor az ébredőben levő emberek áramváltozásait úgy vizsgálta, hogy minden félpercben halk hanggal, vagy fényjelrel „fél felébrésztette” az alvót. Minden egyes esetben nyomban megváltozott az agyáram kökéseinek gyorsasága. A kísérletek további folyamán kiderült, hogy az áram gyorsaságának megváltozása már két és fél másodpercet az ébresztés előtt bekövetkezett, ami döntő bizonyíték arra, hogy az alvó ember agyában időszámító gépezet dolgozik, akár valami vekkeróra. A pszichológusok már régóta sejtették, hogy az alvó emberben időtűdát él. Harwey kísérlete végérvényesen bebizonyította, hogy az ember olyan időmérőszervezet fölélt rendelkezik, amely legjobban talán a metronomra hasonlít.

— Az uralkodó külföldi tartózkodása idején a minisztertanács gyakorolja a királyi előjogokat. Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt alá II. Carol király azt a dekrétumot, amelynek értelmében a királyi előjogok arra az időre, amíg Őfelsége Lengyelországban tartózkodik, a kormányra szállnak. A dekrétum csütörtökön lép életbe.

— Az akadémia disztagjává választották Moscicki elnököt. Bucurestiből jelentik: A Román Akadémia ma ünnepi ülésén disztagjává választotta Moscicki lengyel köztársasági elnököt, tudományos érdemei elismerésül.

— Beszűntette a Banca Națională a francia frank-klutalásokat. Bucurestiből jelentik: A Banca Națională rendelkezést adott a deviza-jóváhagyási bizottságnak, amelyben meghagyta, hogy újabb intézkedésig francia frank-klutalást ne eszközöljenek, mert a devizakészlet ebben a valutában teljesen kifogyott.

— Sportnap Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: Ma folyt le Bucurestiben a sportnap. Az uralkodó és Milai nagyvajda előtt az ONEF-pályán ötezer sportember vonult el, köztük három ezer futballista.

— Elhalasztották a gorjmegei tanácsválasztást. Bucurestiből jelentik: A gorjmegei választásokat, amelyeket július 25-én kellett volna megtartani, augusztus 8-ra halasztották.

— Albrecht főherceg egy nemzetközi repülőversenyre Newyorkba utazott. Albrecht királyi herceg, mint Budapestről jelentik, „gróf Lóváry” néven elutazott Amerikába. A főherceg hétfőn szállt hajóra. Utjának Newyork a célja, ahol egy nemzetközi repülőversenyen vesz részt.

— Véget akar vetni a kormány a szélsőséges elemek izgatásainak, Bucurestiből jelentik: A „Dimineața” ezt az értesülést közli: A konverziós törvény alkalmazása után maradt utolsó gazdasági intézkedésekre szolgáltatott alkalmat az ország egyes vidékein. A kormány intézkedéseket szándékszik fogantatni, amelyek egyrészt szociális jellegűek lesznek, másrészt végetvetnek majd a szélső jobboldaliak által sugalmazott izgatásoknak.

— ELTÉVEDT UTASÁVAL EGY NÉMET LÉGGÖMB. Prágából jelentik: Lapjelentések szerint két cseh repülőgép leszállásra kényszerítette tegnap Prága közelében a „Chemnitz 10” jelzésű német léggömböt. A léggömbben két utas tartózkodott, akik elmondták, hogy a brüsszeli léggömbversenyre indultak s tévedés folytán kerültek Prága fölé. Valószínűnek tartják, hogy a brüsszeli Gordon Bennet verseny résztvevőiről van szó.

— Dohnányi Ernő hatvanéves. A zongora magyar poéta, több opera és kiváló zenekari kompozíció szerzője, a budapesti Zeneművészeti Főiskola főigazgatója, dr. Dohnányi Ernő hatvanéves lett. Dohnányi pályája töretlen vonalban ível felfelé. Ma is a Brahms-muzsika szerelmese, de az előadóművész és a pedagógus Dohnányi minden új értéket lelkesen támogat. Tehetségtudása, lankadatlan energiája irányt mutat az egész magyar zenei életben. Születésnapja alkalmából nemcsak a magyar zenekultúra ünnepli, hanem a külföld is őszinte szeretettel ünnepli a magyar művészt, akinek tiszteletére vasárnap a bécsi rádió külön hangversenyt rendezett, amelyen kizárólag Dohnányi-művek szerepeltek.

Parmezán mint válóok

X. Y. prágai kereskedő válópert indított felesége ellen a parmezán miatt. A parmezánnak ugyanis az a tulajdonsága, hogyha megmelegszik, nyulik. A kereskedő a törvényszék előtt elmondotta, hogy olasz vendége volt Prágában s megmutatta neki a város nevezetességeit, majd olasz vendégül bementek ékezni. Eppen spagettit ettek, amelyet az olasz bőségesen teleszórt parmezánnal, mikor rövidzárlat történt és sötét lett. Mikor újra meggyulladtak a lámpák, a kereskedő megdöbbenne vette észre, hogy olasz vendégének és tulajdon feleségének száját hosszú, selyemionálvékonyaságú parmezánzal köti össze. Ami nem kerülhetett oda véletlenül. A hírség az asszony hibájából a válást kimondta.

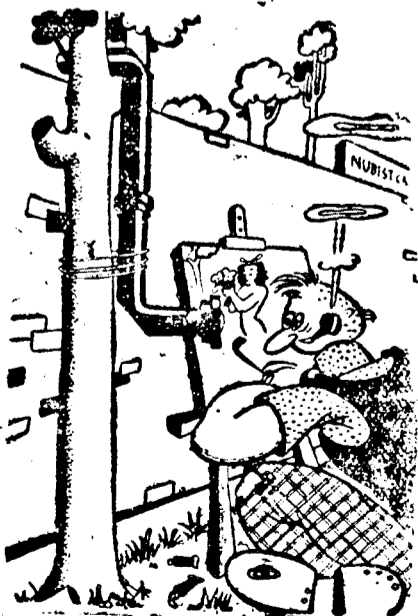
— Letartóztattak egy népbiztosnót. Moszkvából jelentik: Oroszországban letartóztatták Zembilová Alexandra asszonyt, a krimi köztársaság szociálisügyi népbiztosnójét. Azzal vádolják, hogy a trockisták élén állampénzeket sikkasztott el, hogy a pénzzel a trockista agitációt erősítse. Összesen 400.000 rubelt tulajdonított el. Zembilovával együtt a krimi köztársaság tizenhét más vezető államhivatalnokát is letartóztatták.

Nyári ruhák festése és tisztítása

Alexandru KNAPP Sándor
modernül berendezett vállalatában,
Str. Bratianu 11. 2977 Str. Ep. Radu 10.

— A Timișoara—temesvári Löffler-palota összes lakóinak felmondtak. Tudósítónk jelenti: Sendrea Eugen kerületi vasúti ügyész, az államasutak tulajdonában levő Löffler-palota és Terminus-szálloda összes lakóinak augusztusra, illetve szeptember elsejére felmondott. A vasut a felmondásokat azzal indokolja, hogy ezekre az épületekre a CFR, hivatalai számára lesz szüksége.

Technika a művészetben,

avagy: hogyan festhet a tanulókat a szegény festő, akinek nincs modellre pénze.?

Agyonlőtte hűtlen feleségét azután öngyilkosságot követett el egy fágáras - fogarasi pénzügyi ellenőr

Fágáras—Fogarasról jelentik: Véres féltékenységi dráma tartja izgalomban Fágáras—Fogaras lakosságát. Niculescu Aurel helybeli pénzügyi ellenőr néhány nappal ezelőtt tetten érte feleségét a helyőrség egyik tisztjével. Niculescu felelősségre vonta az asszonyt, majd revolvért rántott elő és agyonlőtte. Ezután maga ellen fordította a revolvért és háromszor a mellébe lőtt. Niculescut haldokolva kórházba szállították.

— Villám csapott a rádióba s az egész szobaberendezést elhamvasztotta. Brașov—Brassóból jelentik: Az elmúlt napi zivatarok Brașov—Brassóban is rengeteg kárt okoztak. Az árvíz súlyosan megrongálta az uttestet és sokhelyen százméteres körzetben felbontotta a gyalogjáró burkolatát. Egy villám egy Apolda-ucai ház rádióantennájába csapott belé. Onnan lefutott Stanciu Gheorghe lakásába s a rádiót, valamint a szobaberendezést teljesen elhamvasztotta. Emberéletben különös szerencse folytán nem esett kár.

— Dr. Botis Emil Timișoara—temesvári ügyvéd irodáját Str. Eugen de Savoya 6. szám alól Bulev. Regina Maria 5. szám alá helyezte át. Telefon: 63.

Szülők figyelmébe! Nyaralásra vinnék
Sovátára—Szoavátára
gyermekeket. Bővebbet Steiner Leányintézet
Plața Avram Iancu 9.

— Uj szer a cukorbetegség kezelésére. Szegedről jelentik: Ismét érdekes felfedezéssel lepté meg a tudományos köröket Szentgyörgyi Albert dr. szegedi magyar orvosprofesszor, aki mint a C-vitamin felfedezője szerzett világhírnevet. A kitűnő orvostanár megállapította, hogy a cukorbeteg kezelésére sokkal alkalmasabb a borostyánkősav, mint az eddig használt inzulint. Szentgyörgyi dr. már számos esetben sikerrel alkalmazta is új gyógyszerét, amelyet a szegedi klinikán általánosan be is vezettek.

— A KÖZPONTI MAGYAR PART Cluj—kolozsvári telefonjának új automata-száma: 15—20.

Moskovitz Uriszabóság verseny árai

— Politikai betörés a Cluj—kolozsvári „Patria” főszerkesztőjének lakásán. Rejtélyes betörés történt vasárnap délután Buteanu Aurel dr. a „Patria” című Cluj—kolozsvári lap főszerkesztőjének Octavian Goga-uca 7. szám alatti lakásán. Az ismeretlen tettesek a főszerkesztő távollétében hatoltak a lakásba, ahol minden szekrényt feltörték azonban semmit sem vittek magukkal. A körülményekből ítélve a rendőrség azt hiszi, hogy a betörést politikai céllal követték el s a tettesek csupán valamilyen irást akartak magukkal vinni Buteanu Aurel dr. lakásáról.

— Székrekedésben szenvedőknél reggelként egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz a belek eldugulását gyorsan megszünteti, a gyomor működését előmozdítja, az anyagcserét megélieníti, a vért felhívja, az idegeket megnyugtatja, s így kellemes közérzetet és fokozott munkakedvet teremt! Az orvosok ajánlják.

— Ujabb halálos villámcsapások Aradmegyében. Az aradi ügyészségre ma három újabb halálos villámcsapásról érkezett jelentés. Sziget György 39 esztendősd gazdálkodót és Tamp Demeter 18 éves legényt Iarmata-Neagra—Feketegyarmat község közelében a mezőn sújtotta agyon a villám. Ugyancsak halálos villámcsapás érte Murtean Éva 63 éves Sebiș—borossebesi asszonyt, aki a virár idején kertjében kapált. Az ügyészség mindhárom esetben megadta a temetési engedélyt.

— Az SGA fornaegyesület elnöksége tisztelettel meghívja a vezetőség és a választmány tagjait ma, csütörtök este 9 órakor az egyesületi helyiségben tartandó választmányi ülésre. Egyben közli az összes t. tagtársakkal, hogy a tragikus halálesetek miatt három hetes gyászt rendelt el.

Express Zongorista Tanfolyam

kottistákat és naturalistákat a leggyorsabban tanító tanodarábokra zongorán. — Saját metódus!

Kottázást és hangszereléseket vállalok, énekesekkel, korrepetálók.
Arad, Str. Matel Corvin 6. 12 em.

Nagyszabású tűzoltó-ünnepségek Lipova—Lippán

A Lipova—Lippai Önkéntes Tűzoltótestület június 26-án és 27-én tartja hatvan esztendő nagy-szabású jubileári ünnepségeit Lipova—Lippán. A jelentős évforduló alkalmával szentelik fel a testület zászlóját is és az ünnepi műsort nagy gonddal a következőképpen állították össze: Szombaton, június 26-án délelőtt fogadják a jubileumra érkező vendégeket, akiket megfelelően elszállásolnak. Délután 3 órakor versenygyakorlatok következnek a Banati Tűzoltósövetség rendezésében. Este hét órakor látványos gyakorlatokat mutat be az ünnepelő egyesület. Kilenc órakor a Banati Tűzoltósövetség rendezése a zászlóanyához, öv. Mindegyik József tiszteletére. Este tíz órakor bajtársi este a „Central”-szállóban.

Másnap, június 27-én reggel öt órakor zenés riadó, melyet hat órakor az egyesület elhalt bajtársai sírjának megkoszoruzása követ. Hét órakor az ünnepelő testület diszközgyűlése. Nyolc órakor gyűlékezés a római katolikus templom előtt és ez alkalommal alakul meg az ünnepi menet összeállítása, amely 8 órakor megindul a zászlóanyához. Délelőtt fél 10 órakor istentisztelet és zászlószentelés következik a görög keleti templom előtt. Tíz órakor megismétlődik a római katolikus templom előtt, amit a zászlószegek bevérese követ. Fél 12 órakor diszmet és díszszemle szerepel műsoron, fél kettő órakor pedig közös ebéd a „Central”-szállóban. Délután négy órakor népünnepele Bãile Lipova—Lippafüreden. A jubileum rendezése körül Filinger parancsnok, Martin Károly főtitkár és Schwartz Mátyás pénztárnok szereztek már eddig hervadhatatlan érdemeket.

— ZÜRICH ZARLAT. Páris 19.45 és háromnegyed, London 21.56 és háromnegyed, Newyork 43.37, Milánó 23.00, Amszterdam 23.85, Berlin 174.90, Prága 15.21, Varsó 82.70, Belgrád 10.00, Bucuresti 3.25.

— „Találja ki” című népszerű rovatunk anyag-törklődés miatt lapunk mai számából kimaradt.

— Két fiatal minorita lelkész tartja közeljövőben első miséjét. Klein Máttyás minorita szerzetes a hó 27-én tartja első szentmiséjét Páncota—Pankotán. A díszes keretek között végbenő első mise folyamán Schuster Tamás plébános vezeti az ünnepi lelkészoltárhoz. Ünnepi beszédet Szizmann Gedeon minorita lelkész tart. E hó 29-én Kroner Elemér minorita szerzetes tartja első szentmiséjét az Aradul-Nou—ujaradi plébánia-templomban. Pazsitny Bonaventura dr. minorita rendfőnök fogja az ünnepi papot ol-tárhoz vezetni és Pinter János plébános tartja az ünnepi beszédet a fiatal lelkész első szentmiséjén.

— Erőteljes, kövér egyéneknek, közbvényeseknek és aranyérbben szenvedőknek reggelenként éhgyomorrra egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz gyakran felbecsülhetetlen szolgálatot tesz. Az orvosok ajánlják.

— Az SGA tornagyoesület turista osztálya közli a t. turista tagtársakkal, hogy a szomorú és tragikus szerencsétlenség miatt a turákat négy hétre felfüggeszti. Kedden este 9 órakor általános taggyűlés.

CARMEN-SYLVA (MOVILA)

Grand Hotel Movila
és Hotelul Bãilor

Nyitva június 1-től
szeptember 30-ig.

Komfortos szobák, folyó-
vizel, pensioval vagy
anélkül,

Meleg iszapfürdő kurák
3.800 leitől

beleértve a teljes pensiót, orvosi vizsgál-
lattal, fürdővel és összes taxákkal.

Prospektusok és ingyenes információk, szobaren-
delések eszközölésük az „Europa” Organizatia
Romanã de Voiaj si Turism összes ügynökségei-
nél, valamint a szállodák igazgatóságainál. Inter-
urban telefon: 20. Carmen-Sylva.

— MA az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli
szolgálatot:

ANGEL, Piata Catedralii,
OMESCU, Bulevardul Regina Maria
KESZTENBAUM, Str. Ghiba Birta.

— PÉNTEKEN KEZDŐDNEK AZ ÉRETT-
SÉGI VIZSGÁK. Bucurestiből jelentik: A népre-
velésügyi miniszteriumban az érettségizetők bi-
zottságok összeállításán dolgoznak. Az érettségi
vizsgák pénteken reggel veszik kezdetüket.

— Érettségi találkozó. Ezúton hívjuk fel a je-
lentkezésre mindazokat az osztálytársainkat, akik
1922. nyarán az aradi római katolikus gimná-
ziumban érettségi vizsgát tettek. Tizenöt éves
érettségi találkozót akarunk rendezni a jövő hét
folyamán, ezért arra kérjük volt osztálytársain-
kat, hogy a találkozón való részvételüket jelent-
sék be dr. Luttwák Emanuelnál (Telefon: 15—34.)
Str. Alexandri 4., vagy Diószeghy Józsefnél (Aradi
Textilgyár).

— Aradi rendőri hírek: Kramer Sándor, aki a
Muresanu ucca 2. szám alatt lakik, feljelentést
tett a rendőrségen a vele egy uccában lakó Varga
György ellen, mert az bántalmazta 7 éves kis iát.
Mészáros Veronka Saguna ucca 60. szám alatti
lakosnő a parkban egy padon ült és olvasott, egy
óvatlan pillanatban valaki elemelte pénztárcáját,
amelyben 200 leien kívül iratai voltak. Bardóczy
Gyula Rațiu ucca 63. szám alatti lakos udvarára
betörték és mintegy 1200 lei értékű holmit loptak
el. Mahuț Valeriu Eminescu ucca 43. szám alatti
lakásába ismeretlen tettesek behatoltak. Főleg ru-
haneműt loptak el 2500 lei értékben. Preisz Gi-
zella Avram Iancu téren lévő lakásából 3600 lei
értő ruhaneműket loptak el az álkulcsos betörők.
Reich Gyula 11.282. számú kerékpárját lopták el.
A fenti ügyekben megindult a vizsgálat.

— Nyári tanító-tanfolyam Lipova—Lippán. A
nemzeti nevelésügyi miniszterium Sabin Evutian fő-
inspektor és N. Gh. Dinescu véleményezése alapján
98404—937. szám alatt június 15-ével egegedlyezte a
„Tineretii Invatatoresc” egyesületnek, hogy tanítók ré-
szére nyári kurzust tartsanak Bãile Lipova—Lippán. A
tanfolyam programján általános jellegű kulturproblé-
mákon kívül olyan anyag is szerepel, amelyet a taní-
tók véglegesítési vizsgáján megkövetelnek. A minisz-
terium támogatásával egy élettani kísérleti laborató-
rium is létesül Lipova—Lippán. Mindazok, akik a tan-
folyam iránt érdeklődnek, forduljanak Oheorghe Bu-
rer-hoz, a „Tineretul Invatatoresc” emökéhez Lipova—
Lippán, Str. Pompierilor 250., ahol mindennemű fel-
világosítás elnyerhető.

— A Societatea pensionarilor publici si parti-
culari din judetul Arad, Str. A. Mocioeni No. 12. A köz-
és magánalkalmazottak nyugdíjgyesülete
Szombaton, f. hó 26-án d. u. 4 órakor rendkívüli
választmányi ülést tart, amelyre annak tagjait ezen-
nel meghívja. Értesítjük azon tagjainkat, akik az
állampolgársági bizonyítvány hiányában nyugdíj-
jat nem kaptak, dacára annak, hogy a Direcțunea
Specială C. F. R. átíratot küldött a Divizia 5 Fi-
nanciară C. F. R. Arad. — a Direcția Financiară
C. F. R.-hoz fordultunk a nyugdíj kiutalása és ki-
fizetése végett. Az emökség.

— Menetrendváltozás a Podgoria—Aradhegy-
aljai villamos vasuton. A Podgoria—Aradhegy-
aljai vasút menetrendje június 28-tól kezdődőleg
megváltozik. Az első és második vonatsoport vo-
natai ugyanis 20 perccel korábban indulnak, vagy-
is: Aradról 5.00, 7.40, 11.30, 14.40 és 18.20 órakor.
Páncota—Pankotáról 4.50, 7.40, 11.30, 14.40 és
18.20 órakor. Radna-ról 5.10, 8.00, 11.50, 15.00 és
18.40 órakor indulnak a vonatok. Az említettek
kívül minden vasárnap közlekedik még egy vonat-
pár, amely Páncota—Pankotáról 21.00, Radna-ról
pedig 21.20 órakor indul és 23.00 órakor érkezik
Aradra.

Színház — Művészet

„Meseáruház”

(Bemutató az aradi színházban)

Ugy történik minden, mint a mesében szokás.
Léhman Éva, a milliárdos kisasszony, a világhírű
Léhman-áruházak tulajdonosnője hatalmas vállá-
latának párisi székhelyén megtudja, hogy a pesti
fióknál kidobták állásából egy árusítónőt. A co-
log annyira felbőszíti, hogy otthagy csapot-papot,
Páris, milliárdos vőlegényt és természetesen re-
pülőgépen leutazik Pestre, ahol mint egyszerű
inas-leány beáll saját áruháza fiókjának szolgál-
latába. Itt beleszeret egy egyszerű segédbe, aki
természetesen viszonozza az inas-leány szerelmét.
A segéd mellékesen egyetemi hallgató, aki a dok-
tori vizsga előtt áll. Házassággal végződik, mint
az ilyenkor szokás.

A „Meseáruház” című operett tartalmának ez
a lényege. A szórakoztató bonyodalom, amelyet
a szöveggényv szerzője, Szilágyi László, az egy-
szerű mese köré tálal, kellemes színházi estét
tette a darab premierjét. Az Eisemann-muzsika
ezúttal is fűzőmésző és szórakoztató volt. A darab

főszerepét Gábor Mara játssa, a töle megszokott
kedvességgel és temperamentummal. Szerepé-
ből mindent kihozott, ruhái, táncai elsőrangúak és
a mai siker egyik legfőbb tényezője. Gömör
Emma egy tulzoltan jótvágyu, valóságos eláru-
sítónót játszott, akit végig, az egész darabon a
milliárdos tulajdonosnővel tévesztenek össze a
pesti fióknál. Óriási sikere volt. Meg is érdemelte.
Horváth László a hősszerű szerében nyuj-
tott jó alakítást. Ő különben is kedvence a köz-
önségnek és ez ma este igen sok tapsban nyil-
vánult meg. A darabban van néhány jó buffo-
szerep, amelyekben Inke Rezső, Lukács Ede és
Derecskei arattak nagy sikert. Sokat tapsoltak
ifjú Szendrei Mihálynak, aki kedves szerepében
ezen az estén is központja volt az előadásnak. A
táncbetétekben szép munkát végzett Pető Sándor
és partnere Flóra Jenő. A kis Dunca Cica baba-
táncot adott elő. Nagyon bájos volt. A darab gör-
dülékeny előadásaért Tarnai József rendezőt il-
leti dicséret. A kellemes Eisemann-muzsikát
Csányi Mátyás karmester vezényelte. Az előadást
teit ház tapsolta végig. (n)

Zilahy Irén játszik pénteken a pozsonyi magyar színházban

Pozsonyból jelentik: A pozsonyi magyar
színházban kedden újból a nagysikerű Hulló fa-
levelet adták Honthy Hannával. Szerdán este
bucszott a kitűnő színésznő ugyancsak a
Hulló falevelben. Csütörtökön Csapek nagy-
sikerű drámája, a Fehér kőr szerepel műsoron
a premier eredeti szereposztásában.

Pénteken újabb meglepetésben lesz része a
közönségnek. Az Urilány szobát keres című
nagysikerű operettújdonasgot adják Zilahy
Irénnel a főszerepben.

Ha poloskájától megakar szabadulni,
forduljon bizalommal LOVAS lakás-
tisztítóhoz, Str. Oituz 111. Telef. 17—39.

* „Meseáruház” ma este másodsor A) bér-
letben. A Nyári Szinkör ragyogó operettújdonas-
gáról beszél ma egész Arad közönsége. A tegnapi
esti bemutató-előadáson olyan siker volt a szinkör-
ben, amelyre még példa nem volt. A „Meseáruház”
tegnapi premierjén már az első pillanatban ki-
tört a tomboló tapsvihár Szász Ferenc szívesen
modern diszleteire és zugó, állandóan, feldübörgő
taps kísérté mindvégig a szenzációs táncos operett-
revü valamennyi jelenetét, pompásnál pompásabb
tánc- és énekszámait. Gábor Mara igazán emében
volt pompás szerepében, mindvégig uralta a szin-
padot. Mellette Gömör Emma ragyogóan mulatta-
tó figurájával, Inke Rezső pompás kabinalakítá-
sával, továbbá Horváth László a töle megszokott
könnyed művészetével és közvetlenségével, Szen-
drey Misi kedvesen mulatságos megjelenésével
és valamennyien a többi szereplők is hozzájárul-
tak a „Meseáruház” áttűtő sikeréhez. Külön fejezet
érdemelnek a boszorkányosan ügyes táncszá-
mok, amelyeket Pető Sándor, a színház fiatal tánc-
mestere állított be és részben személyes közremű-
ködésével vitt sikerre. A kis Dunca Cica bizonyí-
totta, hogy nemcsak mint „színművésznő”, hanem
mint táncosnő is pompásan megállja a helyét a
szinpadon. A kitűnően végző előadás rendezéséért
Tarnai Józsefet illeti meg teljes elismerés, Eise-
mann pompás zenéjének az érvényesülése pedig a
derék rendőrszeker érdeme, amely Csányi karmes-
ter vezénylete alatt illeszkedett a premiereni sike-
rerehez. A „Meseáruház” ma este, másodsor kerül
szinre A) bérletben, vagyis azok a szereplők ér-
vényesek, amelyeken nincs külön bemutatás. Hol-
nap, pénteken és holnapután, szombaton ugyanakkor
a „Meseáruház”-at játsszák a Szinkörben bérlet-
szelvények érvényesek.

Moskovitz Uriszabóság
gyönyörű választék

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Itt az új buzaértékesítési rendelet

A jövőben be kell jelenteni minden egyes buza- vagy liszt kivitel ügyletet a buzaértékesítési hivatalnak — Szigorított büntetések

Nemrégiben megemlékeztünk arról, hogy a szövetkezeti minisztérium elkészítette az új buzaértékesítési rendeletet, amely július elsején lép életbe. Ekkor jár ugyanis le a régi rendelet érvénye.

A tervezet jelenleg a legfelsőbb törvény-előkészítő tanács előtt van, majd pedig ennek véleményezése után a kormány gazdasági bizottsága elé kerül és rövidesen megjelenik a Monitorul Oficial-ban. Részben a tervezet megújítja a régi rendelet intézkedéseit, részben azonban fontos új rendelkezéseket tartalmaz. A tervezet ugyanis szigorúbb intézkedéseket lép életbe az exportőrökkel szemben, mint az eddigi rendelet, egyben pedig lényegesen módosítja a prémiumok rendszerét.

A kiviteli prémiumot a tervezet értelmében havonta állapítja majd meg a központi buzaértékesítési hivatal a szövetkezeti minisztérium hozzájárulásával.

Fontos módosítás, de egyben az üzleti élet nagyfokú megnehezítését jelenti az az intézkedés, amelynek értelmében

az exportőrök kötelesek megkötött szállítási szerződéseiket, amelyek buza vagy liszt kivitelére jöttek létre, azonnal bejelenteni a buzaértékesítési hivatalnak, még akkor is, ha a szállítási megállapodás nem írásban, hanem telefon útján történt. Azokat a szerződéseket, amelyeket a tervezetben megszabott határidőn belül nem jelentettek a buzaértékesítési hivatalnak, nem lehet végrehajtani.

A buzaértékesítési hivatalnak jogában áll felülvizsgálni a külföldnek tett buza- és liszt szállítási ajánlatokat, valamint szerződéseket és csak ezután adja ki a kiviteli engedélyt. Azokban az esetekben, amikor a kivitel olyan országokba történik, amelyek részben gyenge valutával fizetnek,

a kiviteli prémiumot, valamint az eladási feltételeket a buzaértékesítési hivatal esetenként állapítja meg.

egyben pedig azt is megszabja, hogy a kivitt áru ellenében minimálisan mennyi nemes valutát kell behajtani. Ezt a mennyiséget csak a kormány gazdasági bizottsága csökkentheti. A buza vagonjának árát a minisztertanács állapítja majd meg.

Kereskedelmi célokra lisztet továbbra is csak a szisztematikus, vagyis kereskedelmi malmok örölhetnek. Azok tehát, akik a lisztet forgalombahozzák, vagy pedig akár a magán-személyek is — kivéve a kisgazdákat — csak ezektől a malmoktól szerezhetik be a lisztet.

A kereskedelmi malmoknak fizetniük kell kilogrammonként a 90 banis illetéket. A parasztmalmok rendszere változatlan marad.

Az ellenőrzéssel kapcsolatos rendelkezések szabályozzák, hogy milyen számlát kell kiállítani a malmoknak és számlát kell adniok ezentúl — még akkor is, ha a liszt csak átmenetileg kerül raktárukba — a közraktáraknak, szállítócégeknek, nagykereskedőknek, vegyeskereskedőknek, stb. A malmokat arra kötelezik, hogy kerítéssel legyenek körülvéve és a garázsbejáraton kívül csak egyetlen kapujuk legyen, amelyen keresztül az árut szállítják és a személyzet közlekedik.

Azokat a malomtulajdonosokat, akik malmukat engedély nélkül felszereléssel kibővítik, vagy pedig új malmot helyeznek működésbe, anélkül, hogy a malmot a minisztérium osztályozta volna,

50—100.000 lei büntetéssel sújtják, a malom további működését pedig megtiltják.

Azokat pedig, akik a buzaértékesítési hivatal által kért adatokat nem közlik idejében, 10—20 ezer leire bírságozzák.

A pékeket az ellenőrzési bélyeg hiánya miatt a lisztértékesítési illeték tizszeresére büntetik. Abban az esetben, ha a kelleténél több bélyeget használnak fel, tízezer lei a büntetés. Szigorúan bünteti a tervezet azokat is, akik olyan lisztet szállítanak, amely után az értékesítési illetéket nem fizették ki.

Nagyarányu élelmiszerkivitel terveznek Franciaországba

A háromfityenyésztők szövetsége a külügyminisztérium útján arra kérte a párisi kereskedelmi attasénkat, hogy járjon közbe annak érdekében, hogy a francia kormány 12.000 galamb bevitelére biztosítson országunk számára kontingenst. A kiviteli intézet pedig annak érdekében járt közbe, hogy Franciaországban

a legközelebbi jövőben 2000 mázsa turót helyezhessünk el.

Ezek a kérdések jelenleg elintézés alatt vannak és előreláthatólag a közeli napokban dől el a sorsuk.

Hivatalos körök szerint behatóbb tárgyalásokra lenne szükség, mert kilátás van arra, hogy a francia piac felé nagyobbarányú élelmiszerkivitel indulhat meg, így elsősorban: tojás, turó, baromfi, szalámi, stb.

= A Banca Marmorosch, Blank & Co. S. A. értesíti mindazon hitelezőit, akik megegyezést eddig nem kötöttek, hogy jelentkezzenek a bank székhelyén 35 százalék készpénz felvétele végett, míg a maradványért 7 % kamatot hozó, efecív francia frankban kiállított București városi kötvényt kaphatnak, mely a főváros gáz- és elektromos műveinek jövedelmével van garantálva. A francia frank a Banca Naționala hivatalos árfolyamán számítatik, azaz 1 frank egyenlő Lei 6,56.

BOGARAK, tücskök, poloskák, sváb-bogarak, legyek és mindenféle rovarok radikálisan kipusztíthatók a

EXTRA-KATOL

Japán rovarpor által
Engros:
M. H. Balthazar
București I.
Str. Șelari 7.

= Az Arad és Vidéke Füszerkiskereskedők Szindikátusa értesíti tagjait, hogy az e hó 19-én megjelent nyári záróra-rendelet nem vonatkozik a füszer- és vegyeskereskedőkre. Így tehát ezekre továbbra is az eddigi záróra marad érvényben, vagyis délután 3 órakor nyitnak és este 8 órakor zárnak. A nyári záróra-rendelet még kimondja azt is, hogy az nem vonatkozik a falusi üzletekre. A falvakban csak a vasárnapi munkaszünetről szóló törvény intézkedései kötelezők, vagyis vasárnap és a törvényes ünnepnapokon az összes üzletek kötelesek egész nap zárva tartani, hétköznap azonban a falvakban tetszés szerint nyithatják és zárhatják üzleteiket a kereskedők, bármily szakmához tartoznak.

= ELDÖLT A VITÁS KÉRDÉS A ROMÁN KORMÁNY ÉS A ROMÁN ÁLLAMPAPIROK ANGOL TULAJDONOSAI KÖZÖTT. Bucurestiből jelentik: Ismeretes, hogy a román kormány és a román állampapírok angol tulajdonosai között vitás ügy volt, hogy az állampapírok kuponjait arany, — vagy papír — font sterlingben fizessék-e? A vitás ügy közös megegyezésre a hágai döntőbíró elé került a jelentéstevéssel Bruins holland pénzügyi szakértőt bízták meg. Bruins elkészítette jelentését, mely szerint a kuponokat nem arany, hanem papír font-sterlingben kell fizetni. Az ügy ezzel a román elfogás győzelmével végződött.

= Leleplezett csikóbőr-csempészek. Sighet—Máramarossziget közelében nagyarányú csempészt leplezték le. Megállapítást nyert, hogy az utóbbi időben Csehszlovákián keresztül nagymennyiségű csikóbőrt csempészt ki egy társaság Németországba. A vámhatóságok becsülése szerint ez a bünszövetkezett eddig húszmillió leit keresett. Az elmúlt napokban egy nagyobb szállítmányt foglaltak le a hatóságok. Egy vagonban, amelyben állítólag tengerit szállítottak, egymillió lei értékű csikóbőrt találtak. A vagon Aradról indították el, de a feladó nevét a hatóságok egyelőre nem közlik.

= Megvalósul a kereskedői nyugdíjintézmény. Bucurestiből jelentik: Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium törvénytervezetet készített, amely szerint a kereskedők részére nyugdíj- és segélyintézményt létesítenek. A javaslatot Pop Valer miniszter rövidesen a minisztertanács elé terjeszti.

= Hűtőládákat akar forgalomba hozni a CFR. a romlandó áruk szállítására. A Kereskedelmi és Ipa-kamara közli, hogy a CFR, azzal a tervvel foglalkozik, hogy német mintára hűtőládákat bocsásson a szállítóközönség rendelkezésére a könnyen romlandó áruk (gyümölcs, vaj, hus stb.) szállításának megkönnyítésére. Ezek a ládák 1000 kgr. befogadóképességűek lennének, a berakás a feladó telepen történne és egészen a címzett telepéig az áru a hűtőládában tenné meg az utat. A Kamara ezután kéri az érdekelt cégeket, hogy legkésőbb e hó 26-ig közöljék vele, amennyiben e tervvel kapcsolatban valamilyen javaslatuk vagy kívánságuk volna, hogy a Kamara kellő időben közbejárhasson a vasutigazgatóságnál azok teljesítése érdekében.

= Szövetkezeti jubileum Dorobanți—Kisiratoson. E hó 27-ikén, vasárnap ünnepli meg a Dorobanți—kisiratosi hitelszövetkezet fennállásának negyves éves jubileumát. A jubilaris közgyűlésen előreláthatólag a hitelszövetkezetek központjának kiküldöttei is megjelennek.

„LUXOR“
Speciális szanatórium
PÖSTYÉN
gyógyfürdőn
rendkívül előnyös 21 napos
PAUSÁLKURÁT
ajánl reumás és köszvényes bántalmak ellen. —
Elsőrendű ellátás, orvosi keze és az összes gyógy-
fürdők luxusszátyán, kurtaxa, az összes adók
és költségek mindössze
11.500.- lei.
Tökéletes komfort, Modern diétás orvosi kurák.
Fogyó- és ifjító kurák. Információkkal szolgál köz-
vetlenül a szanatórium főorvosa:
Dr. Schmidt L.
valamint Dr. Gábor Erzsébet Clnj,
Str. Fantanel 7.

Vața de jos (Alváca)
kénes és szénsavas gyógyfürdő
Szenzációs gyógy-átás: csusz, rheuma,
köszvény, ischias, lobbosodás,
aranyer, vizértágulás
és különböző női
bajoknál
Ardeal legolcsóbb gyógyfürdője!
50%
vasuti kedvezmény Aradtól
Teljes napi penzio: reggeli, ebéd, L. 130
vacsora, lakás
Villanyvilágítás. Bisztró konyha. — Állandó zene, tánc,
tennisz, meleg uszoda, kiránduló helyek. — Orvosi ellenőrzés — Vonatok
a fürdők parkjánál állanak meg Prospektust szívesen küld az Igazgatóság

A modern nő gyónó-

Amerika társadalmi szenzációja: 138 amerikai nő hegyetlenül őszinte vallomása a mai szerelemről

Könyve

Mi érdekli a nőket? — teszi fel a kérdést a világhírű amerikai folyóirat, az „Esquire” egyik munkatársa. — aki a kérdésre adott feleletek kényessége miatt az ismeretlenség homályába burkolódik és a nő életében döntő szerepet játszó nagy eseményekről írott beszámolóját „Anonymus” aláírással jelzi.

138 amerikai asszony őszinte vallomását írja meg az „Esquire” hasábjain „Anonymus”. Az asszonyok vallomásai alapján rajzokkal illusztrált statisztikákat közöl. Ezek a statisztikák szerint komolyak és hitelesek — s számunkra megdöbbentőek.

Csak Amerikában születhetik meg a nők szerelmi életének különböző periódusairól készített statisztikáknak gondolata és csak Amerikában mutathat ez a statisztika olyan képet, amilyet mutat. Az első csók — az első szerelem — és az első Nagy Szerelem megjelenésének időpontja a statisztika tükrében.

Az első randevu

A statisztika nagyon sok mindenre kíváncsi. Legelőször: hány éves korában randevuzik először egy leány és milyen emlékei vannak a randevuról.

Erre a kérdésre 138 nőtől kér feleletet a cikk írója.

A legtöbb csak zavarosan emlékezik vissza első randevujára. Ezeknek az emlékeknek, bár nagyrészt kellemesek, van egy bizonyos mellékzúg, ami abból származik, hogy a legtöbb fiatal leány titokban, a szülők tudta nélkül megy randevura. Az első randevura a megkérdezett nők 21 százaléka 16 éves korában ment el. A férfiak iránt való érdeklődés ugyilátszik ebben a korban kezd határozott formát ölteni, mert bár a pontos amerikai statisztika kimutatása szerint olyan leányok is vannak — a megkérdezett nők hét százaléka —, akik tízéves korukban mentek először randevura, 20 százalék megvárja a 15 és 21 százalék a 16 évet.

Különös, hogy 21 százalékról 4 százalékra esőkken azoknak a nőknek a száma, akik 17 éves korukban mennek először életükben randevura. 18 éves korukban a nők 13 százaléka szánta rá magát arra, hogy randevura menjen. Az a két százalék, ami a statisztika szerint bizonyítja, hogy csak ilyen kevesen randevuztak életükben először 19 éves korukban, bizonyítja, hogy ha egy leány életének első randevujára még 19 éves korában sem ment el, valószínűleg soha az életében nem fogja pótolni mulasztását.

A randevu ártatlan dolog, nagyon sok nő nem is emlékezik arra, hogy mikor randevuzott életében először. „Mindig fiukkal mászkáltam... nem emlékszem” — hangzottak a válaszok.

Az első csók

Mikor csókolták meg először? — kérdezi másodszer az amerikai Anonymus és statisztikájában nemcsak azt mutatja ki pontosan, hogy a megkérdezett 138 nő közül ki hány éves volt az első csók napján, de annak a kimutatására is fáradságot vesz magának, hogy összehasonlítsa az első randevu és az első csók közötti időkülönbséget.

Sok esetben az első csók megelőzi az első randevut. Azoknak a leányoknak az ötven százaléka, akik 12 éves korukban mentek először randevura, ugyanabban az évben csókolódzott is már. Mennél később történik az első randevu, ugyilátszik annál veszedelmesebbek, mert a statisztika például abban az esetben, ha a leány 13 éves volt, amikor az első randevujára ment, kimutatja, hogy az esetek 90 százalékában csókolódzott is.

Azoknak a nőknek, akik 14, 15, 16, vagy 17 éves korukban mentek először randevura, majdnem százszázalékuk csókolódzott is ugyanakkor. Viszont teljesen érthetetlen az a különös tünet, amit

a statisztika azoknál a nőknél mutat, akik életükben először 18 éves korukban randevuztak. Ugyilátszik, azok a leányok, akik eddig a korig vártak az első randevuval, sokkal féltékenyebbek és tartózkodóbbak, mert a 18 éves korban először randevuzó nőknek csak harmin százaléka csókolódzik is rögtön.

Ebből az összehasonlító statisztikából meglehetősen világosan bontakozik ki az a tény, — írja az „Esquire” — hogy a nő és férfi között rendkívül ritka a platonikus viszony. Ha egy leány randevura megy egy fiuval, azt bizony rendszerint megcsókolják. Igaz, hogy a csók nem minden esetben fokmérője a szenvedélynek. Nagyon sok ugynevezett csók olyan szelid és langyos, hogy a nő, aki kapja, tudomást sem vesz róla. Viszont vannak olyan szenvedélyes csókok — amire az amerikai Anonymus még csak hasonlatot sem tud találni.

Gyakori tünet a nőknél, — különösen fiatal leányokra vonatkozik ez — hogy ugyanakkor, amikor rendkívül nagy erőfeszítéseket tesznek annak a célnak érdekében, hogy társaságban kívánatosabb tegyék magukat, magát a csókot nem szívesen fogadják. Sok nő rendkívül csodálkozik, ha biztató viselkedése következtében a fiu megcsókolja.

A cikk írója megemlíti, hogy a csóknak csak a nő számára van nagy élményjelentősége és tudják meg végre a nők, hogy a férfi, ha például bekötnék a szemét, nem tudná megmondani, hogy a felesége csókolta-e meg, vagy a barátja.

Hány éves korban kezdik a férfiak a nőt „komolyan venni”? Hány éves korában kap a legtöbb nő házassági ajánlatot?

Kényes kérdések

Az alábbi statisztika — írja az amerikai újságíró — bizonyára sok olvasó visszatetszését fogja kiváltani. E bevezető szavak után közli azt a statisztikát, amely kimutatja, hogy a nőknek hány százaléka került érintetlenül a házasságba.

Szigorúan véve a dolgokat, teljesen tapasztalatlanul a megkérdezett nőknek 25 százaléka ment férjhez. Kevésbé szigorúan véve a dolgokat azonban, nyugodtan ebbe a csoportba vehetjük a nők ötven százalékát. A másik 25 százalék ugyanis kizárólag jelenlegi férjét ismerve közelebbről házassága előtt.

Igy tehát úgy vehetjük, — írja a nagy folyóirat — hogy igazában nemtapasztalatlanul a nőknek az ötven százaléka megy a házasságba.

Az amerikai Anonymus a legkínosabb kérdést utoljára hagyta. Bevallja, hogy nehéz dolga volt, amíg mind a 138 nőtől őszinte választ sikerült kapnia a kérdésre:

— Hány embert ismert közelebbről férjhezme-

Appretőznőket

perfekt bel-munkára

sürgősen keres

OLYMPE Divatszalon,

București, V., Strada Alex. Lahovary 5.

Grafikon adja meg a választ erre a három kérdésre. A megkérdezett 138 nő közül a legtöbb — 26 százalék — 18 éves korában kapott először házassági ajánlatot. Az utána következő legnagyobb sabb — 12 százalékban — a huszéves nők kezét kérték meg.

Hogyan kérték meg a nők kezét?

Az esetek legnagyobb részében nem történt formális leánykérés és tulajdonképpen nem előzte meg jegyesség a házasságot. A fiu rendszerint a leány egyik erélyesebb bátorítására nyögte ki végre, hogy ő tulajdonképpen arra vágyik, hogy feleségül vehesse az illetőt.

Hol történt ez? A kérdésre egy rövid lista a válasz: Autóban, fürdőhelyen, hálószobában, csónokban, lépcsőkön, tánchelyen, lovaglásnál, konyhában, lakószobában, hegyekben, parkban, állomáson, színházban, erdőben.

Anonymus a házassággal kapcsolatban még arra is kíváncsi volt, hogy az évek melyik szakában, a napnak melyik órájában kérték meg a legtöbb nő kezét, valamint arra is pontos statisztikával felel, hogy a nőknek hány százalékát kérik meg egynél többen. (A 138 nőnek 28 százalékát kérték meg ketten, 13 százalékát hárman, hat százalékát négyen, három százalékát öten és öt százalékát ötnél többen.)

netelet előt?

Ime a pontos statisztika:

Azoknak a nőknek, akik nem várták a férjhezmenetelt, csak 17 százaléka tartott ki férjhezmenetel pillanatáig egy férfit mellett. Házassága előtt a megkérdezett tulajdonképpen három ismerőse volt már. Ugyilátszik, — jegyzi meg az amerikai újságíró — a három bűvös szám, aminek kevés nő tudott ellenállni... A nők 11 százalékának volt négy, öt százalékának öt szerelme, 14 százalékának volt öt és 10 között és 15 százalékának 10 és 15 között. Tizenöt férfit ismerősnél többet a megkérdezett nők 9 százaléka vallott be.

Ezzel a statisztikával be is fejezi szerelmi beszámolóját a cikk írója. Csak még néhány megjegyzést fűz a végére:

— Ne gondolja senki, hogy ezek a nők romlottak. Inkább puhaszívűek, akiket meglágyított férfitársaik irántuk érzett vonzalma, ezért nem volt erejük nem-et mondani...

Zsarnóczy Lajos (110 centiméter)

nőül vette **Klima Lucit** (100 centiméter)

Magyar törpék házassága Bucuresztiben

Bucuresztből jelentik: A „Bucureszt-i hónap” közel hatvan napja tartó nagy műsorszámú a törpecsapat. Külön városrészt rendeztek be a törpéknek miniatűr lakóházakkal és a főváros népe szeretettel vette körül az apró hölgyeket és urakat, akik különböző mutatványokkal szórakoztatták a vásár látogatóit.

A fővárosi lapok most nagy cikkekben számolnak be arról a házasságról, mely a törpeváros két lakója között kötött meg a központi anyakönyvvezető hivatalban. Lucie Klima kisasszonyt, akit „a törpék Greta Garbojájának” neveznek, nőül vette a magyar Zsarnóczy Lajos, aki viszont mint férfi-sztár ismeretes a törpék világában. Az esküvőn a tanúk szerepét a „Bucureszt-i hónap” vezetőségének két tagja látta el. A polgári esküvőn kívül egyházi szertartás is volt, amelyet a bucureszt-i ágostai evangélikus templomban tartottak meg.

A törpe menyasszony gyönyörű fehér sejtymruhában volt, a vőlegény frakkban. Egy napos nászutat rendeztek a főváros autóján.

Mint érdekességet közlik a bucureszt-i lapok a törpeházaspár életkorát: a férj 23 éves és 110 centi magas, a felesége 20 éves és pontosan egy méter a magassága.

Félhavonkint társasutazások a párisi világkiállításra

az utközbeeső BUDAPEST, BÉCS, MILANO és VELENCE meglátogatásával. —

ELSŐ INDULÁS 1937. JULIUS 10-ÉN.

Teljes pausálkurák KARLSBAD, MARIENBAD, FRANZENSBAD, PÖSTYÉN és a többi csehszlovák fürdőhelyeken.

Szobafoglalások CARMEN-SYLVA-n az ORT-villákban. Csodálatos fekvés. Elsőrangú pensio. Kérjen részletes prospektust és információkat az ORT Organizatia Română de Turism S. A.-tól, Bucureszt, Calea Victoriei 70. Tel. 4.41-66. L. H. Lazarovitz, a Hamburg—Amerika Linie volt vezérigazgatójának vezetése alatt.

3248

PENSIOBAN

lakás és teljes ellátás nem kerül többbe, mint szállodában egymagában a szoba

Ha Budapestre jön, lakjon a

Belvárosi Pensioban

IV., Verecs Pálné-ucca 10., főemelet,

a Belváros szívében.

Hideg-meleg víz, központi fűtés, kiváló kiszolgálás

SPORT KÖZLÖNY

Fényes ünnepek keretében jubilál a CAA 25 éves oldboys-szakosztálya

Julius 18-án bonyolítják le az ünnepeket

A bajtársi összetartás, a sporttársi szeretet és együttérzés példaképei a CAA oldboysai, a kik számos kiváló, sportot szerető és azért lelkesedni tudó sportembert neveltek fel az egyetemes sport számára és olyan hervadhatatlan érdemeket szereztek nemcsak a sportkultúra fejlesztése, hanem a sport révén a társadalmi kapcsolatok kiépítése terén is, hogy azokért mindenki csak a legnagyobb elismeréssel adózhat a népszerű „kakasok”-nak.

Ez a kitűnő gárda 25 évvel ezelőtt alakult meg és ezévből ünnepli jubileumra, 25 év megünneplésére. Az egyesület, illetve a rendkívül agilis szakosztály vezetősége a jubileumra nagyszabású programot dolgozott ki és

július 18-án a CAA oldboysai impozáns keretek között érdekes és változatos műsorral kedveskednek a sportszerető közönségnek.

A CAA teniszpályáin egész napon át tartó meghívásos teniszverseny kerül lebonyolításra, amelynek döntői este 7 és 9 óra között játszódnak le. A kora délutáni órákban 4—8 éves gyermekek részére bicikli- és rollerversenyt, majd 8—12 éves gyermekek részére bicikliversenyt rendeznek. Tíz éven aluli törpék, valamint 50 éven felüli oldboysok futballmérkőzése szerepel még a délutáni programon, ugyancsak sportöltöny-szépségszeres, továbbá Vas Boriska táncművész gyerektorna-bemutatója.

Este szabadtéri színpadot állítanak fel a tribünnel szemben, amelyen bemutatásra kerül valamennyi sportág és pedig a szoba-sportok, mint a torna, vivás, birkózás, stb. eredetiben, a szabadtéri sportok pedig élőképekben. A megnyitó és záróbeszédet Palágyi Jenő dr., a CAA illusztris elnöke tartja, míg a konferanszié szerepét Nagy Imre vállalta.

Ugyancsak a jubileumi ünnepség keretén belül a szabadtéri színpadon történik meg a Szablóczky-vándordíjas oldboys-futballtorna díjainak a kiosztása is.

Ugyancsak a jubileumi ünnepség keretén belül a szabadtéri színpadon történik meg a Szablóczky-vándordíjas oldboys-futballtorna díjainak a kiosztása is.

Szombaton kezdődik meg a bíró-testület nyári tanfolyama

A központi bírótestület rendelkezése értelmében az aradi bírótestület is nyári tanfolyamot tart tagjai részére és pedig két csoportban július és augusztus hónap folyamán. A testület vezetősége felhívja tagjai figyelmét, hogy írásban kötelesek szombati bejelenteni, hogy a júliusi vagy augusztusi tanfolyamot kívánják-e látogatni. Szombaton egyébként este 7 órai kezdettel tartja meg a bírótestület az első vitaestét, amikor is labdarugómeccset is tartanak a bírók egymás között. Szombati tehát a bírók kötelesek írásban bejelenteni, hogy júliusban vagy augusztusban kívánják a vitaestét látogatni.

O Csáklány a pentatlon-bajnok. Tegnap fejeződtek be a fővárosban a pentatlon atletikai bajnokságok, amelyek Csáklány (Venus) győzelmét hozták Höckl (CS Recas) és Ionescu Crum (Astra—Braşov) előtt. Csáklány eredményei: Távolugrás: 677 cm. (!), gerelyvetés: 5380 cm., 200 méter: 23.9 mp., diszkoszvetés: 3546 cm., 1500 méter: 5 p. 05.6 mp. Végeredményben Csáklány 3026 ponttal nyerte a versenyt.

Organizația Națională Română de Voiaj și Turism

„EUROPA“

Központ: Bucureşti, Str. Doamnei No. 1.
Telefon: 3.95—72

ajánlja Önnek rendkívül előnyös áron és utólérhetetlen feltételek mellett teljes pauszútkutakat a következő túrdőhelyeken:

CARMEN-SYLVA-MOVILA

a Hotel Movila și Hotelul Băilor
szállodákban

TECHIRGIOL

a Stefania villában.

SOVATA

összkomfortos szállodákban vagy villákban.

TUSNAD

tetszés szerinti villában.

BUZIAS

Grand Hotelban stb.

Információk, ingyenes prospektusok, valamint jelentkezések eszközölhetőek az

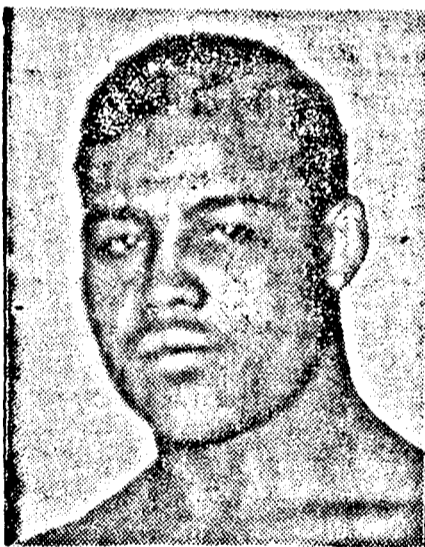
„EUROPA“

Organizația Română de Voiaj și Turism
összes ügynökségeinél.

Nagyszerű küzdelemben Joe Louis kiütötte Braddockot a nehézsúlyú ökölívó világbajnoki mérkőzésen

Csikágó. A világbajnokságot folytató küzdelem óriási érdeklődést váltott ki és közel 80 ezer néző előtt folyt le a Louis—Braddock-mérkőzés, amelynek győztese megmérik a világbajnoki címért.

A Louis és Braddock közötti nagy mérkőzés a „néger bombázó” vehemens támadásaival

JOE LOUIS

indult és már az első menetekben fölényre tesz szert Braddockkal szemben, aki már a második menetben támoanyag, többször a kötelekhez esik és menekülni igyekezik Louis hatalmas horgai elől. A harmadik menetben beharcolt provokál ki a néger és alaposan kikészíti ellentétét, akit ebben a menetben csak a gong mentett meg a kiütéstől. A negyedik menetben azonban Braddock kissé magára talál és lengő ütéseit sorban beviszi a néger arcára. Ez a menet Braddocké volt, aki azonban ezután már teljesen elkészült erejével, a néger az első menetekben indított iramát folytatni tudja és a következő menetben hatalmas pontelönyre tesz szert. Azonban a mérkőzést végül is kiütéssel nyerte Louis, akitnek nagy horogütésétől Braddock lekerült a földre és a bíró kiszámolta. Louis ezzel a győzelmével jogosított arra, hogy az angol Par-ral megmérkőzzön a nehézsúlyú ökölívó világbajnoki címért.

O Zsengellér vezet a KK góllövő listáján. A Középeurópai Kupa góllövő listáján az újpesti Zsengellér vezet 5 góllal, míg a további sorrend a következő: 3 gólos: Humis, Wagner, 2 gólos: Kállai, Ruff, Servetti, Melka.

Az Ön egészsége és idegei veszélyben vannak! Csak egyszer vegye az új „Brilliant-Extra-Primissima” vagy a „Luxus-Silken-finesst” minőségeket, amelyek orvosok által lettek ajánlva és meg fog győződni, hogy Primeros a legkelemesebb és legbiztosabb védelmet nyújtja, ami csak létezik. Aki egyszer Primeros-t vett, mindig csak ezt fogja venni!

Az AIK nyerte a svéd bajnokságot

Stockholm. Svédországban is vasárnap bonyolították le az utolsó bajnoki mérkőzéseket és az AIK olyan fölényrel nyerte a bajnokságot, amire még alig volt példa. Az AIK már hetek óta bajnok és vele ismét a fővárosba vándorol a bajnokság, amelyet az elmúlt évben a vidéki Elfsborg birtokolt. A nagymultu Norrköping kiesett az elsőosztályból és helyére a borlöngei Brage került be. A zárótabella a következő:

1. AIK	22	17	2	3	59	24	36
2. Sleipner	22	12	3	7	45	41	27
3. Örgryte	22	10	5	7	45	32	25
4. Sandv. IF	22	12	1	9	46	34	25
5. Elfsborg	22	10	4	8	41	33	24
6. Malmö FF	22	9	3	10	39	45	21
7. Kamraterna	22	8	5	9	34	40	21
8. GAIS	22	9	3	10	27	36	21
9. Landskrona	22	9	1	12	33	42	19
10. Garda	22	6	6	10	30	44	18
11. Djurgården	22	6	2	14	39	52	14
12. Norrköping	22	5	3	14	31	46	13

O SORSDÖNTŐ AZ AMEFA KÖZGYŰLÉSE. Az AMEFA vasárnap délelőtti közgyűlésének egyik legfontosabb tárgyszorozati pontja az a kérdés, hogy miként lehetne az AMEFA anyagi helyzetét a jövő szezonnra zavartalanra tenni és a csapatot a jelenlegi keretek között fenntartani. Ezzel kapcsolatosan szóba kerül az AMEFA közelmúltban megindított akciója, amely azt célozza, hogy az egyesület tagjai tehetségükhöz mérten hozzájáruljanak az egyesület támogatásához. Az AMEFA hatalmas táborának elsőrangú érdeke, hogy ez a kérdés kedvező elintézkedést nyerjen és bizonyos, hogy a vasárnapi közgyűlésen minden AMEFA-tag ott lesz, aki szíven viseli az egyesület sorsát.

A jubileummal kapcsolatos szórakozási utak programja:

Eszaki utak:

Anglia, Írország, Izland, Norvégia
június 28. — július 14.

3 Skócia, Izland, Spitzbergák
és norvégiai ut

július 16. — augusztus 8.
július 22. — augusztus 11.
augusztus 7. — augusztus 30.

Keleti tenger — Norvégiai ut
augusztus 10. augusztus 26.

Tanulmányi és szórakozási utak az Egyesült Államokba, minden árfokozatban és tartamban. Az utazás megkezdése bármikor.

Az utazások a „Reliance” luxusgőzösön és a „Miwaukeo” és „St. Louis” nevű, szórakozási utakat lebonyolító hajókon történnek.

Prospektusok, felvilágosítások:

Hamburg-Amerika Linie
S. A. R.

képviselőténél:

Kunstler A.

Vízum és Utazási Iroda Arad,
Bul. Regina Maria 24. Tel. 1086. 461

Legújabb jelentéseink:

Az angol kormányhoz intézett német jegyzék szövege

A négyhatalmi flottatüntetés elmaradása készítette elhatározására a német kormányt

Londonból jelentik: Ribbentrop, Németország londoni követe kedden délelőtt a következő jegyzéket adta át az angol külügyminiszteriumban:

Miután a német kormány értesült, hogy „Leipzig” nevű cirkálója ellen június 15-én és június 18-án torpedótámadást követtek el, azonnal szükségesnek tartotta erről a körülményről tájékoztatni a hatalmakat. A német kormány az ez ügyben folytatott tárgyalások során legszűkebbre korlátozta megtorlásra irányuló igényeit, amikor csak ahhoz ragaszkodott, hogy a négy hatalom tengerészeti tüntetés formájában juttassa kifejezésre védekezési készségét és összetartását. Miután Anglia és Franciaország ezt a javaslatot visszautasították, a német kormány sajnálattal állapítja meg, hogy hiányzik az a összetartás, amely a spanyol partok ellenőrzésére kirendelt hadihajók hathatós védelméhez szükséges. A német kormány levonva ennek következtét, utasította megbízottait, hogy a spanyol partok ellenőrzésében többé ne vegyenek részt.

A „Press Association” jelentése szerint diplomáciai körökben az a felfogás alakult ki, hogy a német jegyzék nem azt jelenti, hogy Németország kilép a semlegességi bizottságból, hanem csak azt, hogy nem vesz részt a nemzetközi ellenőrzésben.

Berlinből érkezett híradás szerint német részről egyáltalán nem számolnak azzal, hogy a spanyol partok ellenőrzésétől való visszavonulásuk és esetleges önálló megtorló fellépésük konzekvenciákkal járhat.

A Stefani-ügynökség hivatalosan közli, hogy az olasz kormány utasította londoni követét annak közlésére, hogy Olaszország a mai naptól kezdődőleg nem vesz többé részt a spanyol partok ellenőrzésében.

tekintettel arra, hogy az ellenőrzést gyakorló hatalmak között áthidalhatatlan ellentétek keletkeztek.

A francia hatalmak a háborus aggodalom hangján emlékeznek meg a „Leipzig” német cirkáló elleni torpedótámadással kapcsolatban keletkezett nemzetközi incidensről. Attól tartanak, hogy Németország olyan megtorló intézkedésekre ragadtatja el magát, amely teljesen lehetetlenné teszi a spanyol partok további ellenőrzését. A „Petit Parisien” megállapítja, hogy Németországnak ezek a lépései igen nagy veszedelemben sodorhatják egész Európát. A „Matin” úgy tudja, hogy Berlinben szó van arról, hogy valamennyi köztársasági kikötőt a német hadihajók zárlat alá vesznek. A „Jour” tudósítója tudni véli, hogy Németország egyelőre nem gondol véres megtorlásra.

Nem tesz újabb megtorló intézkedéseket a német kormány

Londonból jelentik: Eden külügyminiszter az alsóházban ifju Henderson Artur képviselő kérdésére válaszolva, kijelentette, hogy a tegnapi tanácskozásokon — amelyek a Leipzig német csatahajó elleni támadások ügyére vonatkoztak — sajnos, nem sikerült a követendő lépések tekintetében megegyezésre jutni. A főkérdés, amely körül a nézeteltérések keletkeztek:

Hajlandó-e a négy hatalom hadihajóival tiltakozó tüntetést rendezni a résztvevő hatalmak zászlai alatt.

Elmondta Eden, hogy Neurath báró birodalmi külügyminiszter ma délelőtt magához kérte a berlini nagykövetet és kifejtette előtte a német kormány sajnálkozását, hogy nem sikerült megegyezést létrehozni, egyben pedig közölte, hogy ezért kénytelen hajóit visszavonni a nemzetközi ellenőrzés munkájától.

— Neurath báró kijelentette — mondotta Eden külügyminiszter — hogy eme lépés célja a helyzet súlyosbodásának elkerülése és a német birodalom nem gondol más intézkedésre, mint erre a lépésre. (Általános éljenzés a Házban). Az angol kormány örömmel ismeri el ezeket az indokokat és azt a következtetést vonja le, hogy Németország ezzel a lépéssel nem vonja ki magát a semlegességi megállapodás és a benemavatózó bizottság munkája alól.

Lloyd George felszólalása

A továbbiakban közölte Eden külügyminiszter, hogy az olasz nagykövet is közölte kormányának a német elhatározását, hogy visszavonul az ellenőrzés munkájától.

Henderson képviselő: Mivel a két kormány elhatározása súlyos folytonossági hiányt eredményez az ellenőrzés munkájában, megígérheti-e a külügyminiszter ur, hogy más kormányok közreműködésére lépéseket tesz?

Eden: Ezt a kérdést meg kell fontolnunk. Remélem, a Ház megérti annak fontosságát, hogy a német kormány nem gondol más intézkedésekre, mint arra, hogy visszavonul az ellenőrzés munkájától.

Lloyd George: Milyen hatással lesz a két kormány elhatározása a semlegességi politikára, ahogyan azt Anglia értelmezi? Az olasz és német kormányok vajon tiszteletben tartják azt a benemavatózó egyezményt, amelyet Angliával és Franciaországgal kötöttek és nem-e küld valamelyikük hadsereget Spanyolországba? A kérdés természetesen a hadiszerszállításra is vonatkozik.

Eden: Nem. Ahogyan én értelmezem. Németország nem gondol erre.

Esetleg hadviselő félnek ismerik el a telkelő kormányt

Az ülés további során Lennox-Boyd és Emmott képviselők kérdéseire válaszolva Eden kijelentette, hogy az angol kormány most tanulmányozza a salamancai hatóságoknak ama jogosult előterjesztését, hogy Anglia adja meg a felkelőknek azokat a jogokat, amelyek a hadviselő felet megilletik.

Lennox-Boyd: Meg lehet adni ezeket a jogokat a felkelés helyességének elismerése nélkül? Nem lenne könnyebb az érintkezés felvétele Franco tábornokkal, ha rendes külképviseleti kapcsolatot létesítenénk a 14 millió spanyol felett uralkodó kormánnyal?

Eden: A kérdés első felére igennel válaszolok, az ügy azonban olyan bonyolult, hogy érdemi választ nem adhatok.

Weedwood ezredes, munkáspárti képviselő kérdésére válaszolva Eden ígéretet tett, hogy e kérdésben addig nem dönt a kormány, amíg a parlament jóváhagyását ki nem kéri, egyelőre azonban szó sincs a jelenlegi álláspont megváltoztatásáról.

Párisi jelentés szerint a francia közvélemény súlyosan itéli meg Berlin és Róma visszalépését és élénk aggodalmat okoz, hogy Németország visszarendeli spanyolvízeket állomásozó hadihajóit.

Valenciai jelentés közli, hogy a spanyol köztársasági kormány minisztertanácsban foglalkozott a nemzetközi események fejlődésével és a minisztertanácsról félhivatalos közleményt bocsájtottak ki. Eszerint a kormány, miután alaposan megvizsgálta egyes hatalmak magatartását,

megfelelő intézkedéseket tett, hogy bármilyen fordulat következzen be, ez ne érje váratlanul. Nyilvánvaló, hogy a közlemény eme része Németországra céloz. Hangsúlyozza a félhivatalos jelentés, hogy a köztársasági kormány soha sem fogadhatja el felségiogainak megcsorbitását, az uralma alatt álló területek elleni fellépését és visszautasít minden olyan kísérletet, amely bármiképpen is akadályozhatná nemzeti védelmének ellátásában.

Az angol lapok közlik, hogy Eden külügyminiszter kihallgatáson jelent meg a Buckingham-palotában, amikor is tájékoztatta a királyt az általános európai helyzetről.

A négyhatalmi megbeszélések eredménye, illetve eredménytelensége keserű csalódást hozott Németországban és

felháborodottan foglalkoznak „azzal a buzgósággal és megalégedettséggel, amellyel Eden külügyminiszter sietett bejelenteni, hogy Anglia semmi éle haditengerészeti tüntetésben nem vesz részt.”

Német hajók Algeciras előtt

Az United Press jelentése szerint a spanyol vízekén négy német hadihajót összpontosítottak Algeciras kikötője előtt. Ugyancsak ide érkezett a tegnapi nap folyamán a Leipzig német cirkáló is.

A német tengerészeti hivatal nem hajlandó nyilatkozni, hogy ezeknek a hajóösszevonásoknak milyen értelmük van. Hivatalos helyen sem meg nem cáfolják, sem meg nem erősítik, hogy Németország Olaszországgal karöltve flottatüntetésre készül. Illetékes helyen csupán ennyit mondottak erre vonatkozóan:

— Ha a német hadihajók egymás mellett horgonyoznak, annak nem kell különösebb jelentőséget tulajdonítani. Valószínűleg azért történik ez, mert ilyen értelmű szolgálati utasítás érkezett.

Atnyújtották a Palesztina-bizottság jelentését az angol királynak

Londonból jelentik: Ma nyújtották át VI. György angol királynak a palesztinai bizottság jelentését. A jelentés — amint azt a napisajtó már megírta — azt javasolja, hogy Palesztinát osszák fel arab és zsidó részre. Az araboknak biztosítsák a haifai és jaffai kikötőbe irányuló forgalom szabad lebonyolítását.

Kedden mutatkozik be a parlamentben a Chaumemps-kormány

Párisból jelentik: A mérsékelt és jobboldali francia sajtó megállapítása szerint Chaumemps kormányával visszatért a régi népfrent-kormány azzal a különbséggel, hogy a kezdeményezés ez alkalommal nem szocialista, hanem radikális. Az új francia kormány 35 miniszterből és 14 államtitkárból áll. Chaumemps kormánya csütörtökön délelőtt tartja meg az első minisztertanácsot és kedden délután mutatkozik be a parlamentnek.

A francia sajtó közli Rist-nek, a valuta-kiigazító-alap vezetőemberének lemondó levelét. Rist ebben a levélben arra hivatkozik, hogy a pénzügyi válság folytán a francia kormány most már kénytelen lett volna hozzányulni a francia bank aranykészletéhez, ezenkívül a kormány intézkedéseinek nem lett volna meg az a hatásuk, amellyel a pénzügyeket egyensúlyi helyzetbe lehetett volna hozni.

A bucuresti-i lapok behatóan foglalkoznak a francia kormányválsággal és megállapítják, hogy az semmiben sem befolyásolja a két ország kapcsolatait, valamint a legutóbbi tárgyalások során felmerült pénzügyi és nemzetvédelmi kérdések megoldását.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

Felkérem azt a hölgyet, aki 1936. október 13-án déli fél kettő körül megjelent az aradi járásbírósa jegyzői szobájában és ott Dascal jegyzőtől, valamint Bara Margit tisztviselőnőtől Nedelcu ügyvéd ur akkor folyamatban levő pere iránt érdeklődött, hogy jelentkezzen Ioan Vasiliu járásbírónál bizonyos felvilágosítások végett.

Arad, 1937. június 23.

IOAN VASILIU, járásbíró.